

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

Bulevardul Ion Mihalache nr.150, bl. 7, sc A, et 1, ap 8, sector 1 cod poștal 011207 București
Str. Iuliu Maniu nr. 64A, ap. 4 cod poștal 500091 Brașov Tel/Fax: 0268 54 72 16
Tel/Fax: 021 648 68 70 email: office@urbanteam.ro web: www.urbanteam.ro
conturi: RO46RZBR0000060004155627 Raiffeisen Bank Dorobanți
RO86TREZ7015069XXX007382 Trezoreria Sector 1

AGD**ARHITECTURA GRAFICA DESIGN**

720034 Aleea Ion Vodă Viteazu nr3, bloc B3, scara A, apt.1 Suceava
nr.înmatriculare J33/1070/1994 cod fiscal R05910783
tel. 0230 217172; 531789 ; fax 0230 214138; e-mail office@agd.ro
RO64 RNCB 0234 0370 0894 0001 - BCR Suceava
RO53 TREZ 5915 069X XX00 1701 - Trezoreria Suceava

EN ISO 9001:2008
Certificat nr. 20 100 72002281
EN ISO 14001:2004
Certificat nr. 20 104 102005297

CERTIFICAT NR.159-OHSAS
EN ISO 18001:2008

Proiect:	REACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI SUCEAVA
Faza:	STUDII DE FUNDAMENTARE C. STUDII DE FUNDAMENTARE CU CARACTER PROSPECTIV - EVOLUȚIA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE - TENDINȚE DE EVOLUȚIE ȘI CARACTERIZAREA MEDIULUI DE AFACERI
Contract nr.	35.420 / 2010
Beneficiar	MUNICIPIUL SUCEAVA
Proiectant general:	ASOCIEREA: S.C. URBAN TEAM S.R.L. București - lider de asociere director urb. Apostol Dana S.C. ARHITECTURA GRAFICA DESIGN S.R.L. Suceava - asociat director arh. Gorcea Constantin

LISTA DE SEMNĂTURI A PROIECTANȚILOR

PROIECTANT GENERAL:

ASOCIEREA:

S.C. URBAN TEAM S.R.L. București - LIDER ASOCIERE

șef proiect urb. Apostol Dana

ec. Burtea Cristina

urb. Gheorghe Victor

urb. Olteanu Constantin

tehn. Sandu Bogdan

S.C. ARHITECTURA GRAFICA DESIGN S.R.L. Suceava - ASOCIAT

arh. Gorcea Constantin

carh. Zorin Carmen

CUPRINS

Introducere.....	1
Metodologie	2
I. Analiza critică a situației existente.....	4
1. Economia municipiului Suceava în context supraterritorial	4
2. Mediul de afaceri.....	6
2.1. <i>Evoluția economiei locale</i>	<i>6</i>
2.2. <i>Profilul economic și ocupațional al municipiului Suceava</i>	<i>9</i>
2.3. <i>Structura activităților economice</i>	<i>10</i>
2.3.1. <i>Agricultura</i>	<i>15</i>
2.3.1.1. <i>Potențialul agriculturii.....</i>	<i>15</i>
2.3.1.2. <i>Situația agenților economici din agricultură</i>	<i>17</i>
2.3.2. <i>Industria.....</i>	<i>19</i>
2.3.2.1. <i>Resursele naturale.....</i>	<i>19</i>
2.3.2.2. <i>Situația agenților economici din industrie</i>	<i>19</i>
2.3.3. <i>Comerțul.....</i>	<i>24</i>
2.3.4. <i>Serviciile</i>	<i>27</i>
2.3.4.1. <i>Turismul - potențial și infrastructură</i>	<i>30</i>
3. Mediul investițional.....	38
4. Infrastructura de sprijin a afacerilor	40
II. Disfuncționalități și priorități de intervenție.....	42
1. Diagnostic general.....	42
2. Scenarii de dezvoltare economică a municipiului Suceava.....	44
2.1. <i>Scenariul pesimist.....</i>	<i>44</i>
2.2. <i>Scenariul status quo</i>	<i>45</i>
2.3. <i>Scenariul optimist</i>	<i>45</i>
3. Analiza SWOT.....	45
III. Recomandări pentru o dezvoltare economică urbană durabilă	47
1. Recomandări generale.....	47
2. Recomandări pentru activitățile primare	48
3. Recomandări pentru activitățile secundare	48
4. Recomandări pentru activitățile terțiare	48
Surse documentare consultate.....	50

LISTĂ TABELE

Tabelul nr. 1 - Poziția județului Suceava în economia regională, 2011	5
Tabelul nr. 2 - Salariații municipiului Suceava în comparație cu nivelurile teritoriale superioare, 2011	5
Tabelul nr. 3 - Cifra de afaceri obținută de municipiul Suceava în comparație cu nivelurile teritoriale superioare, 2011	5
Tabelul nr. 4 - Distribuția salariaților pe clase de mărime ale agenților economici	6
Tabelul nr. 5 - Productivitatea muncii în sectoarele economice, 2011	10
Tabelul nr. 6 - Productivitatea muncii activităților economice, 2011	13
Tabelul nr. 7 - Potențialul agricol al municipiului Suceava	15
Tabelul nr. 8 - Structura fondului funciar	16
Tabelul nr. 9 - Suprafețele agricole exploatate de agenții economici, decembrie 2012	17
Tabelul nr. 10 - Efectivele de animale în proprietatea agenților economici, decembrie 2012	17
Tabelul nr. 11 - Topul angajatorilor din industrie, 2011	20
Tabelul nr. 12 - Topul celor mai importante întreprinderi industriale, 2011	21
Tabelul nr. 13 - Evoluția numărului de locuri de muncă salariată și a cifrei de afaceri din industrie	22
Tabelul nr. 14 - Ramurile industriei – productivitatea muncii în 2011 și dinamica sa în anul 2011 comparativ cu 2007	23
Tabelul nr. 15 - Dinamica structurală a numărului de salariați și a cifrei de afaceri din comerț	26
Tabelul nr. 16 - Activitățile comerciale - productivitatea muncii în 2011 și dinamica sa în anul 2011 comparativ cu 2007	26
Tabelul nr. 17 - Dinamica salariaților și a cifrei de afaceri din servicii	29
Tabelul nr. 18 - Productivitatea muncii și dinamica productivității muncii în servicii	29
Tabelul nr. 19 - Lista monumentelor istorice clasificate din municipiul Suceava, 2010	31
Tabelul nr. 20 - Parcurile de agrement și monumente ale naturii de pe teritoriul municipiului Suceava	32
Tabelul nr. 21 - Hoteluri clasificate, mai 2013	33
Tabelul nr. 22 - Pensiuni turistice clasificate, mai 2013	33
Tabelul nr. 23 - Alte tipuri de unități turistice clasificate, mai 2013	34
Tabelul nr. 24 - Unități de alimentație publică clasificate, mai 2013	34
Tabelul nr. 25 - Alte unități de alimentație publică clasificate, mai 2013	35
Tabelul nr. 26 - Agențiile turistice licențiate din municipiul Suceava, iunie 2013	36
Tabelul nr. 27 - Înnoptări pe tipuri de structuri turistice în perioada 2007-2012	38
Tabelul nr. 28 - Cei mai importanți investitori din municipiul Suceava, 2011	39
Tabelul nr. 29 - Cei mai importanți angajatori din municipiul Suceava, 2011	39
Tabelul nr. 30 - Numărul firmelor cu capital străin pe activități economice, 2011	40

LISTĂ FIGURI

Figura nr. 1 - Evoluția salariaților în perioada 2007-2011.....	7
Figura nr. 2 - Evoluția cifrei de afaceri în perioada 2007-2011	8
Figura nr. 3 - Evoluția productivității muncii în perioada 2007-2011	8
Figura nr. 4 - Evoluția profitului net în perioada 2007-2011.....	9
Figura nr. 5 - Profilul ocupațional și economic al municipiului Suceava, 2007	9
Figura nr. 6 - Profilul ocupațional și economic al municipiului Suceava, 2011.....	10
Figura nr. 7 - Structura numărului de firme pe activități economice, 2011	11
Figura nr. 8 - Structura salariaților pe activități economice, 2011	11
Figura nr. 9 - Evoluția numărului de salariați pe activități economice, 2011 comparativ cu 2007	12
Figura nr. 10 - Structura cifrei de afaceri pe activități economice, 2011	12
Figura nr. 11 - Dinamica cifrei de afaceri pe activități economice.....	13
Figura nr. 12 - Dinamica productivității muncii la nivel de activități, anul 2011 comparativ cu 2007	14
Figura nr. 13 - Evoluția profitului net pe activități economice.....	14
Figura nr. 14 - Structura terenurilor agricole, 2011.....	16
Figura nr. 15 - Structura salariaților din activitățile agricole, 2011	18
Figura nr. 16 - Structura cifrei de afaceri din activitățile agricole, 2011	18
Figura nr. 17 - Structura salariaților din industrie, 2011	20
Figura nr. 18 - Structura cifrei de afaceri din industrie, 2011.....	21
Figura nr. 19 - Dinamica profitului net a ramurilor industriei, anul 2011 comparativ cu 2007 ...	24
Figura nr. 20 - Structura salariaților din activitățile comerciale, 2011.....	25
Figura nr. 21 - Structura cifrei de afaceri din activitățile comerciale, 2011.....	25
Figura nr. 22 - Evoluția structural a profitului net din comerț, anul 2011 comparativ cu 2007 ..	27
Figura nr. 23 - Structura salariaților din activitățile de servicii, 2011	28
Figura nr. 24 - Structura cifrei de afaceri din activitățile de servicii, 2011	28
Figura nr. 25 - Evoluția înnoptărilor în municipiul și județul Suceava în perioada 2007-2012 ..	37

Introducere

Viziunea de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava este susținută din perspectivă economică în direcția afirmării identității europene a municipiului ca motor al dezvoltării regionale și ca pol al integrării europene, prin consolidarea stabilității economice.

Dimensiunile diverse ale vieții urbane, fie ea economică, socială, culturală sau de mediu reflectă interdependențe, iar sunt succesul în materie de dezvoltare urbană poate fi atins numai prin intermediul unei abordări integrate.

Politica de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 susține implementarea unor măsuri combinate ce vizează alături de renovarea fizică a zonelor urbane, acțiuni ce promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului.

Obținerea unei dezvoltări urbane integrate prin măsuri de stimulare a economiei locale presupune, pe lângă această abordare integratoare a problemelor urbane, existența unei cooperări și implicări continue atât a instituțiilor statului cât și a mediului de afaceri și societății civile.

Țintele economice urmărite prin Strategia Europeană 2020 propun creșterea investițiilor și a ocupării forței de muncă și pun accent totodată pe stimularea capacității de inovare.

Pe același palier, Declarația de la Toledo privind dezvoltarea urbană (2010) susține „regenerarea economiei urbane” prin creșterea competitivității în sensul în care progresul economic se îndepărtează constant de consumul de resurse, stimulând o economie bazată pe cunoaștere, creativitate, excelență și inovație, întărind dezvoltarea endogenă și diversificând sistemele de producție locală, în paralel cu organizarea adecvată a pieței forței de muncă prin programe educaționale și de formare profesională.

Metodologie

Studiul privind activitățile economice are la bază informații și indicatori specifici ce caracterizează nivelul actual de dezvoltare al municipiului și evoluția lui recentă.

Principalele surse de informații consultate referitoare la municipiul Suceava sunt documentele strategice existente ce vizează orașul, precum Strategia de Dezvoltare Durabilă, Strategia de turism, Planul Urbanistic în vigoare, Planul Integrat de Dezvoltare Urbana, dar și strategii și planuri de amenajare a teritoriului ce vizează contextual suprateritorial – Strategia de dezvoltare a județului Suceava, Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Suceava, Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Nord – Est.

O parte a indicatorilor ce au stat la baza analizei situației existente a municipiului Suceava sunt obținuți ca urmare a adreselor înaintate către instituții publice din municipiul Suceava, iar o altă parte, mai consistentă sunt prelucrați din baza de date Lista firmelor din România, licență BorgDesign, baza de date Tempo on-line a Institutului Național de Statistică și baza de date a Autorității Naționale pentru Turism.

Instituțiile publice ce au furnizat date la nivel de localitate pentru realizarea acestui studiu sunt:

- Compartimentul de Inspecție Teritorială Câmpulung Moldovenesc al Agenției Naționale pentru Resurse Minerale – date privind resursele minerale de pe teritoriul municipiului Suceava ce pot fi valorificate în economie;
- Direcția pentru Agricultură Suceava – informații privind efectivele de animale la sfârșitul anului 2012;
- Direcția Județeană de Statistică a contribuit la baza de date cu documentul Fișa localității în care sunt prezentate date referitoare la numărul salariaților pe activități economice și structura fondului funciar.

S-au solicitat de asemenea date și informații din partea Camerei de Comerț și Industrie și de la Direcția Generală a Finanțelor Publice, însă aceste instituții nu au dat un răspuns oficial.

Principalii indicatori utilizați pentru evidențierea caracteristicilor economiei municipiului Suceava și a evoluției sale în ultima perioadă sunt numărul salariaților, cifra de afaceri, productivitatea muncii, profitul net, structura fondului funciar, structurile de cazare și cele de alimentație publică, înnoptările în cadrul structurilor de cazare.

Indicatorii economici utilizați pentru salariați, cifra de afaceri, productivitatea muncii și profitul net descriu mediul economic privat, reprezentând date sintetice din contul de profit și pierdere și din formularul de informații generale al bilanțului contabil depus de firmele cu sediul social în municipiul Suceava. Trebuie făcută precizarea că datele financiare ale firmelor au fost utilizate având în vedere valoarea adăugată realizată de sectorul privat în economie, iar informațiile raportate se realizează conform legislației privind societățile comerciale și legea contabilității, acestea având un sistem de raportare diferit de cel utilizat de metodologia statisticii.

Analiza efectuată surprinde atât contextul general în care acționează ca parte a unui sistem teritorial complex municipiul Suceava, sistem care îl determină și la care se raportează comparativ, cât și particular, modul în care fluxurile economice au acționat asupra diferitelor activități economice.

I. Analiza critică a situației existente

Municipiul Suceava a trecut în ultimele două decenii de la o economie de comandă către o economie de piață în care cererea și oferta primează.

Perioada de dinainte de 1990 a fost marcată de o dezvoltare economică accelerată determinată de politica de industrializare susținută la nivel național.

Consecințele acestei politici s-au manifestat nu numai asupra vieții economice a municipiului ci a însemnat și o evoluție în sfera demografică, socială, locativă și în împărțirea funcțională, creându-se în acest context spații destinate noilor activități. Astfel au apărut în peisajul orașului zonele industriale, iar amprenta intensificării schimburilor au adus progres și în celelalte funcțiuni ale municipiului.

Ulterior, schimbările din politica internă, dar și cele de la nivel mondial au determinat multiple schimbări și în economia municipiului Suceava. Tranziția a fost dificilă, piețele de desfacere a produselor locale s-au pierdut ca urmare a procesului de privatizare lent și nu suficient de bine organizat.

În aceste condiții, multe din activitățile economice s-au restrâns și altele chiar au dispărut lăsând loc unui nou val de „construcții” economice ce a schimbat treptat profilul vechilor activități ale municipiului.

Poziția geografică a municipiului Suceava a constituit în ultima perioadă un factor restrictiv în parcursul dezvoltării sale în ciuda unui potențial uman și cultural de valoare. Există însă și restricții ce se raportează la mediului economic destul de puțin dezvoltat al regiunii din care face parte, infrastructurii fizice insuficiente susținerii unei mai mari deschideri către piețele de desfacere și resurselor naturale insuficiente.

Cel mai important factor favorabil dezvoltării municipiului Suceava, este legat de potențialul său turistic, susținut atât prin resursele endogene cât și prin cele ale zonei din care face parte.

O altă resursă importantă a municipiului este și cea umană, forța de muncă fiind în esență cea care adaugă valoare celorlalte resurse, iar administrarea, susținerea și atragerea sa în economie constituie una din cele mai importante provocări în dezvoltarea viitoare.

Municipiul Suceava este fără îndoială principalul pol urban al județului Suceava, iar această funcție a avut și va avea în continuare o relevanță și un impact asupra economiei locale și în atragerea cu precădere a investițiilor din județ.

1. Economia municipiului Suceava în context supraterritorial

Județul Suceava ocupă o poziție importantă în economia regională contribuind cu aproape 20 de procente la realizarea rezultatelor economice din Regiunea Nord Est.

Într-un clasament al principalilor indicatori economici ce caracterizează mediului privat regional, județul Suceava se clasează pe un loc fruntaș fiind al treilea județ în ceea ce

privește atât numărul agenților economici localizați în regiune, cât și în ceea ce privește numărul salariaților și cifra de afaceri obținută de aceștia.

Tabelul nr. 1 - Poziția județului Suceava în economia regională, 2011

Nivelul teritorial	Număr firme	%	Numărul salariaților	%	Cifra de afaceri	%
REGIUNEA NORD EST	62780	100	324183	100	324183	100
BACAU	12774	20,35	65166	20,1	65166	20,1
BOTOSANI	4818	7,67	29415	9,1	29415	9,1
IASI	18358	29,24	90265	27,8	90265	27,8
NEAMT	9668	15,40	48847	15,1	48847	15,1
SUCEAVA	12010	19,13	59276	18,3	59276	18,3
VASLUI	5152	8,21	31214	9,6	31214	9,6

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Municipiul Suceava localizează cca. 31% din firmele active ale județului Suceava și aproape 6% din numărul firmelor din Regiunea Nord Est.

În aceeași măsură, numărul salariaților din municipiul Suceava reprezintă aproximativ 36% din numărul salariaților de la nivel de județ și 6,64% din salariații din regiune.

Tabelul nr. 2 - Salariații municipiului Suceava în comparație cu nivelurile teritoriale superioare, 2011

Nivelul teritorial	Salariați 2011
Regiunea Nord-Est	324183
Județul Suceava	59276
Municipiul Suceava	21533

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

În ceea ce privește rezultatele economice, exprimate prin indicatorul cifra de afaceri, obținute de municipiul Suceava sunt raportat la contextul supraterritorial, în proporție de 29,

84% din cele obținute la nivel de județ și de 5,46% din cele obținute la nivel de regiune.

Tabelul nr. 3 - Cifra de afaceri obținută de municipiului Suceava în comparație cu nivelurile teritoriale superioare, 2011

Nivelul teritorial	Cifra de afaceri 2011
Regiunea Nord - Est	54624034331
Județul Suceava	9997165355
Municipiul Suceava	2983222996

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Economia municipiului Suceava are un rol important atât în context județean, cât și în cadrul Regiunii de Nord Est. Multe din firmele prezente în județul Suceava își au localizat sediul social aici, fiind avantajate de locație, de resursa umană calificată, dar și de oportunitățile de schimb, de desfacere a mărfurilor și de cererea pentru servicii diverse

Deși atrage o parte importantă din capitalul investit în județ, totuși, nu se poate spune că municipiul Suceava exercită o polarizare economică așa cum este cazul altor municipii reședință de județ, exemplificând aici cu două orașe importante din regiunea vecină în partea sudică, municipiile Galați și Brăila, orașe cu o polarizare economică mare, ce ajunge până la a acoperii cca. 90 procente din economiile județelor din care fac parte.

2. Mediul de afaceri

În anul 2011, din cei 3727 de agenți economici având sediul social în municipiul Suceava, 2214 sunt înființați înainte de anul 2007, iar 1513 după acest an, incluzând în această categorie și anul 2007. Se trece astfel de la o medie de 138 de firme înființate anual în perioada 1990-2006, la o medie de 216 firme în perioada 2007-2011.

Distribuția firmelor pe clase de mărime încadrează mai mult de jumătate din salariați din municipiul Suceava în categoria firmelor mici ce au până în 50 de salariați.

După cum se poate vedea în tabelul de mai jos cei mai mulți salariați sunt angajați în firme ce au până în 10 salariați, iar cei mai puțini salariați sunt încadrați în întreprinderile foarte mari, ce au peste 500 de salariați.

Tabelul nr. 4 - Distribuția salariaților pe clase de mărime ale agenților economici

Clase de mărime ale firmelor	Numărul salariaților
1-10	6582
11-50	6276
51-100	1883
101-500	4867
>501	1925

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

O astfel de distribuție a salariaților din mediul privat evidențiază faptul că un rol important în asigurarea de locuri de muncă le revin mai degrabă microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mai puțin unor agenții economici importanți.

2.1. Evoluția economiei locale

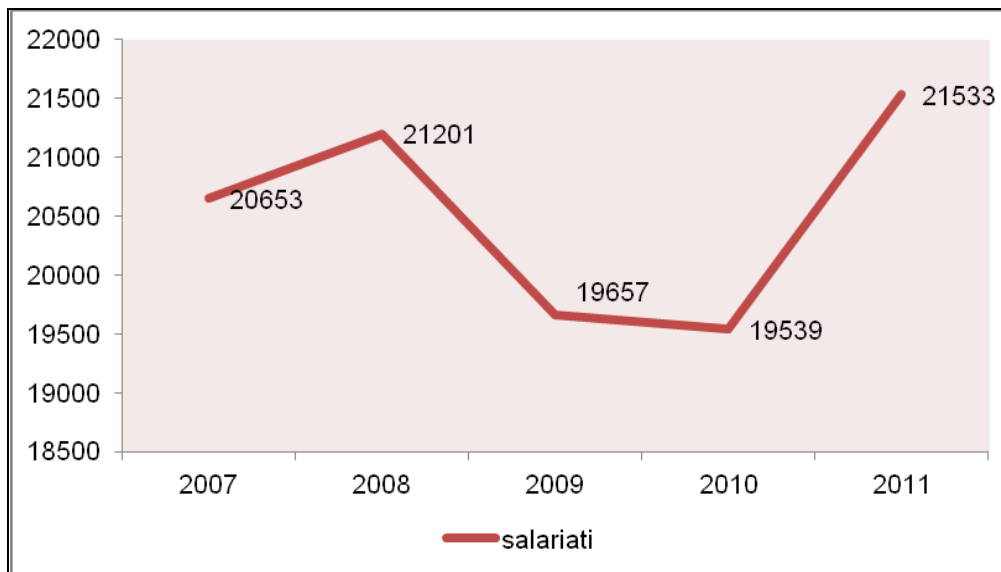
Mediul economic al municipiului Suceava marchează în ultima perioadă revenirea către un trend pozitiv de evoluție, după o bruscă contracție evidențiată în special prin restructurările importante realizate în cadrul firmelor.

Aceste restructurări au fost mai importante în perioada imediată declanșării crizei economice, anii 2008, 2009 și 2010 sunt vizibili marcați de o dinamică negativă a numărului salariaților după cum se poate observa și în datele prezentate în graficul de mai jos.

În anul 2007, municipiul Suceava avea ocupați în mediul economic privat 20653 de salariați. Restructurările determinate de declanșarea crizei economice a avut drept consecință pierderea a 1662 de locuri de munca. Cu toate acestea, în anul 2011 datele din bilanțul firmelor din Suceava remarcă o revenire și chiar o creștere raportată la anul 2007 de 4 procente.

Figura nr. 1 - Evoluția salariaților în perioada 2007-2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

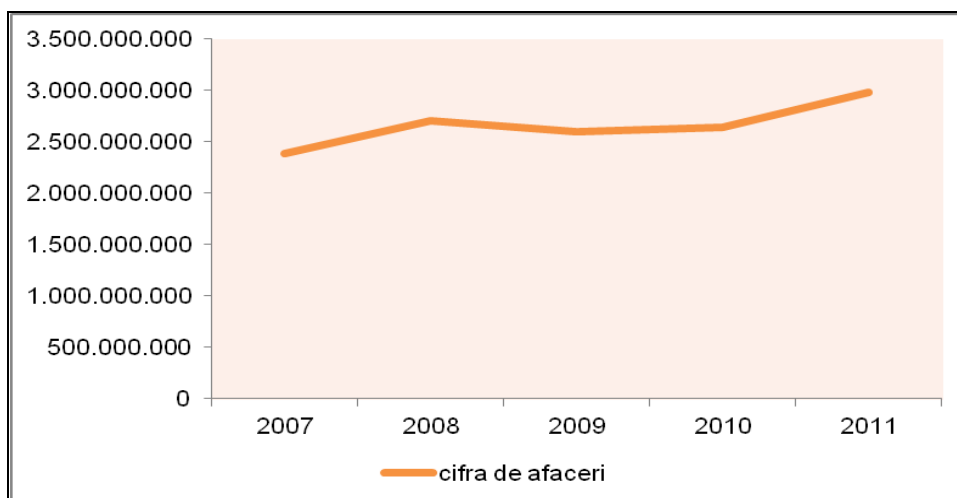
Restructurările efectuate de agenții economici din municipiul Suceava au avut rezultatele scontate având în vedere trendul ușor descendent pe care cifra de afaceri o parcurge în perioada 2007-2011.

În anul 2007 cifra de afaceri înregistrată în municipiul Suceava era de 2.387.963.404 Ron.

După o scurtă perioadă de ușoară contracție economică evidențiată în intervalul 2008-2009, economia reintră pe un trend de evoluție pozitiv, astfel încât în anul 2011 valoarea cifrei de afaceri realizată de agenții economici este cu 25 de procente mai mare decât cea obținută în anul 2007.

Figura nr. 2 - Evoluția cifrei de afaceri în perioada 2007-2011

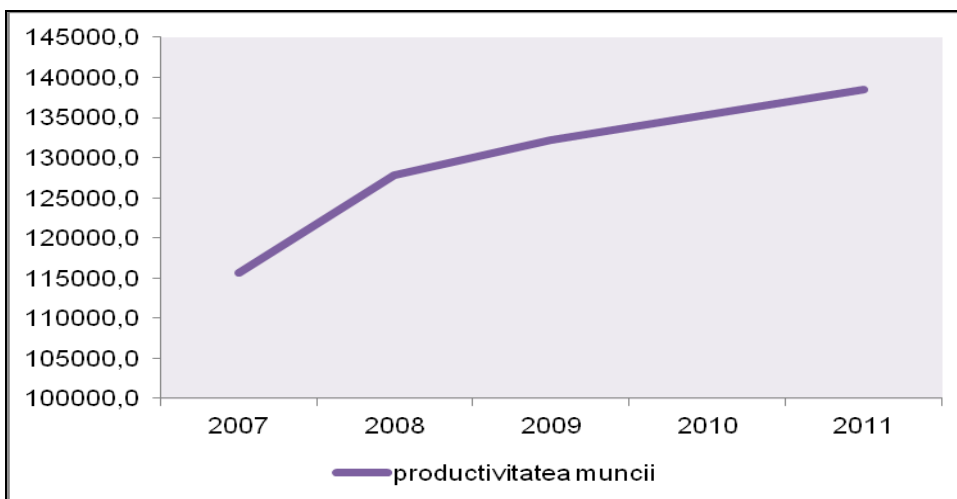

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Rezultatele economiei, în condițiile restructurărilor economice operate de agenții economici se explică printr-o productivitate a muncii aflată într-un continuu trend ascendent.

Dacă în anul 2007 productivitatea muncii, calculată ca aport al fiecărui salariat la cifra de afaceri, era de 115623,1 Ron/salariat, în anul 2011 ajunge la 138542 Ron/salariat înregistrând un avans de cca. 20 de procente.

Figura nr. 3 - Evoluția productivității muncii în perioada 2007-2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Evoluția profitului net în perioada 2007-2011 marchează o importantă scădere în intervalul 2008-2010. Indicatorul ce reflectă profitabilitatea firmelor se poziționează normal pe un astfel de trend sub acțiunea contracțiilor din economia națională.

Până la nivelul anului 2011, agenții economici nu recuperează însă în valoarea profitului, acesta înregistrând o valoare cu 85% mai mică decât era la nivelul anului 2007 .

Figura nr. 4 - Evoluția profitului net în perioada 2007-2011

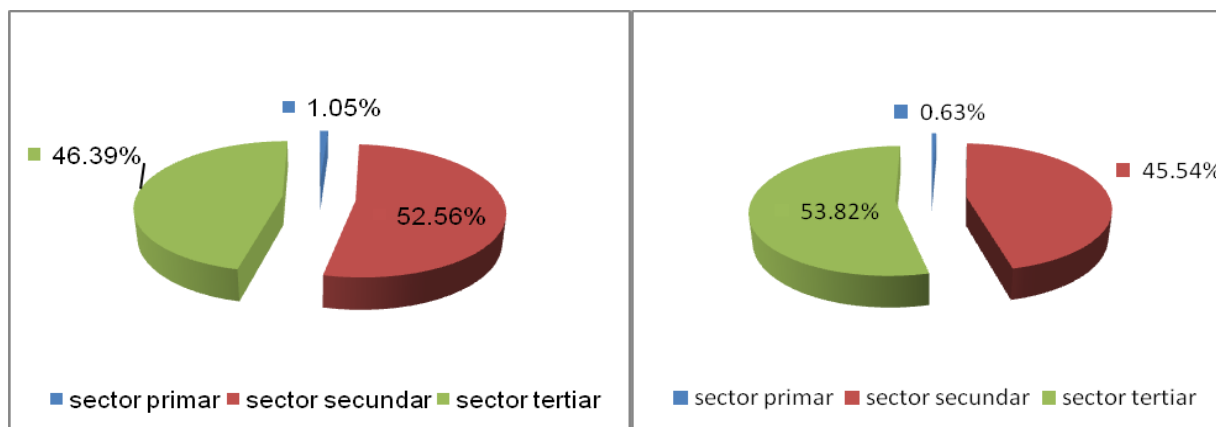
Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Trendul de evoluție al profitului net remarcă faptul că economia municipiului Suceava, deși se situează pe o linie ascendentă și a recuperat o parte din pierderile semnalate în perioada recesiunii, este încă vulnerabilă și nu pe deplin consolidată ca sens al dezvoltării. Sunt necesare în continuare eforturi pentru menținerea ritmului de revenire și în plus atragerea altor surse de capital care să accelereze și să argumenteze forța economiei locale.

2.2. Profilul economic și ocupațional al municipiului Suceava

Dacă la sfârșitul anilor 80 municipiul Suceava se caracteriza printr-un profil economic de tip secundar având în vedere dominanța activităților industriale, perioada recentă marchează o trecere treptată, în două etape către un profil de tip terțiar, activitățile comerciale și serviciile devenind din ce în ce mai importante în economia locală.

Figura nr. 5 - Profilul ocupațional și economic al municipiului Suceava, 2007

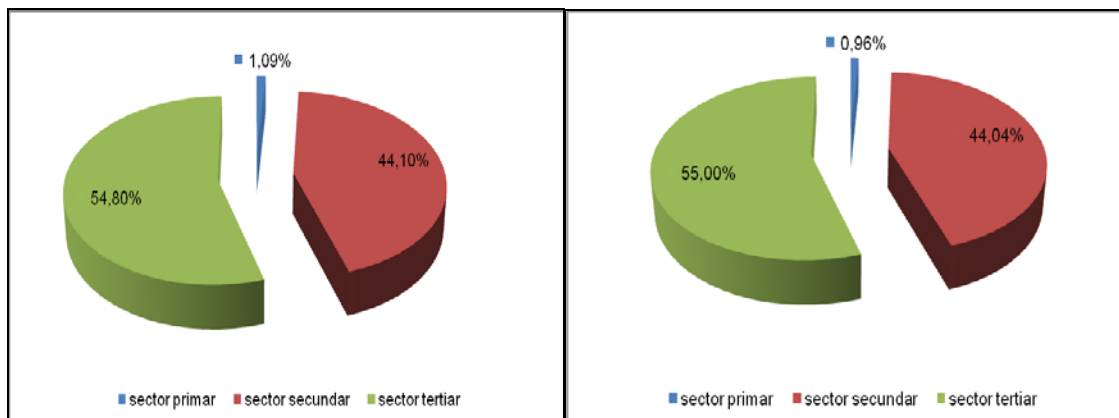
Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

După cum se observă în figura de mai sus, prima etapă de schimbare a profilului se remarcă către anul 2007. La acest moment profilul ocupațional (grafic stânga) are un caracter aproape mixt, activitățile secundare fiind totuși cele ce asigură cele mai multe locuri de muncă. Profilul economic (grafic dreapta) înclină însă către ascensiunea sectorul terțiar, inclusiv

pentru profilul ocupațional, lucru stabilizat la sfârșitul anului 2011, așa după cum se poate observa în figura de mai jos.

Figura nr. 6 - Profilul ocupațional și economic al municipiului Suceava, 2011.

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Acest fenomen de transfer al profilului ocupațional și a celui economic reflectă teoretic o tendință pozitivă în dezvoltarea municipiului Suceava, tot mai multe din economiile moderne ale lumii fiind caracterizate prin acest sens de orientare al activităților.

Productivitatea muncii celor trei sectoare economice evidențiază de asemenea această orientare către terțiar.

Tabelul nr. 5 - Productivitatea muncii în sectoarele economice, 2011

	Productivitatea muncii
Sector primar	121412.9
Sector secundar	138345.0
Sector terțiar	139041.5

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Însoțită și de o evoluție ascendentă a rezultatelor economice de ansamblu, schimbarea profilului economic și ocupațional al municipiului Suceava poate avea o semnificație pozitivă și în practică, în condițiile în care economia locală se va obține o valoare adăugată mare din activitățile terțiare.

2.3. Structura activităților economice

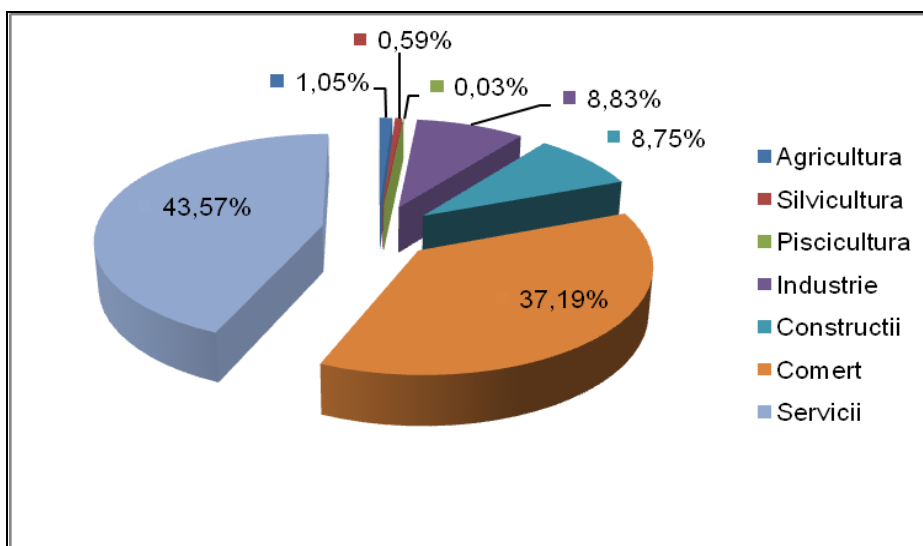
Clasificarea firmelor după domeniul economic în care-și desfășoară principala activitate, evidențiază o pondere foarte importantă a firmelor cu activități comerciale și de servicii.

Cele două activități terțiare reprezintă domeniu principal pentru cca. 80% din firmele ce-și au sediul social în municipiul Suceava.

Numărul mare al firmelor din comerț și servicii este caracteristic acestor domenii având în vedere faptul că ele sunt de regulă firme mici cu puțini salariați și uneori fără.

Figura nr. 7 - Structura numărului de firme pe activități economice, 2011

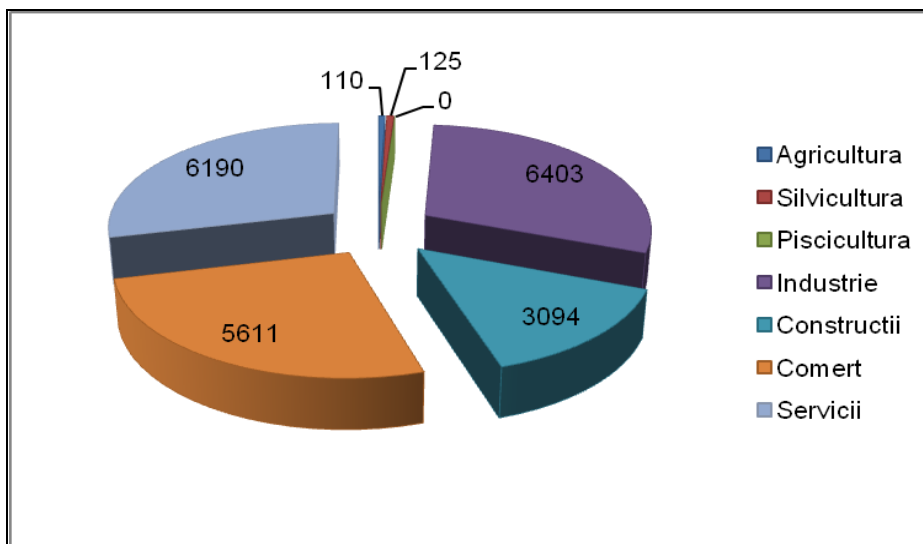
Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Din cele 3727 de firme stabilite în municipiul Suceava, puțin peste 3000 au ca domeniu de activitate comerțul și serviciile.

Structura salariaților pe activități economice evidențiază distribuția relativ echilibrată între sectorul terțiar și cel secundar.

Din cei peste 21000 de salariați ocupați în mediul privat, aproape 12000 sunt angajați în activități comerciale și de servicii.

Figura nr. 8 - Structura salariaților pe activități economice, 2011

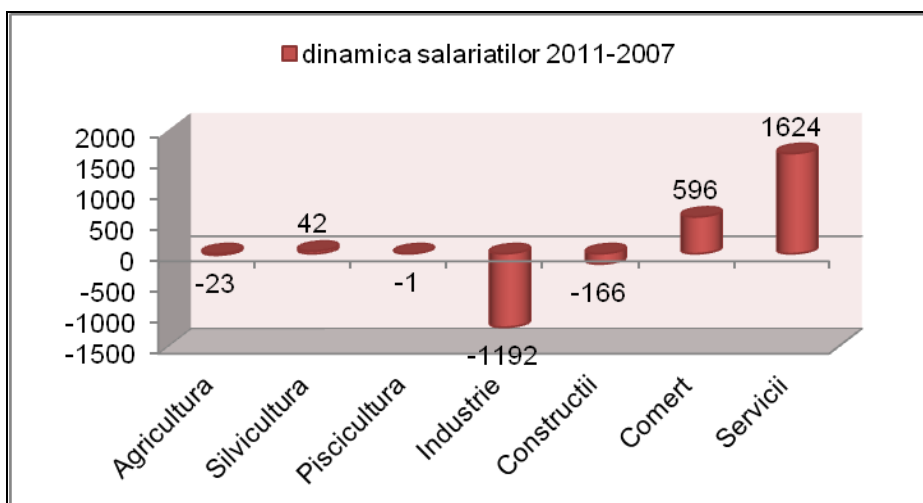

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Industria se distinge între ramurile economiei locale ca activitatea ce asigură singură cel mai mare număr de locuri de muncă (6403), dar și cea care a trecut prin cea mai puternică restructurare.

Figura nr. 9 - Evoluția numărului de salariați pe activități economice, 2011 comparativ cu 2007

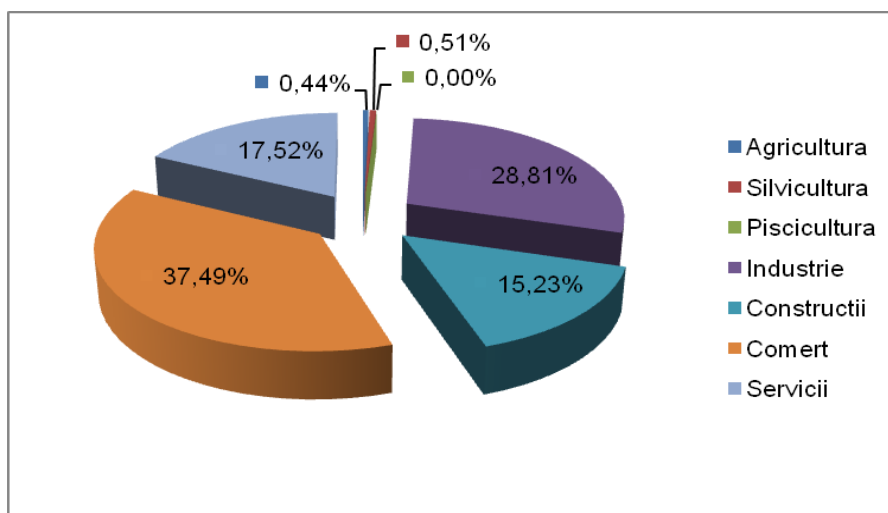
Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

În perioada 2007-2011, industria pierde 1192 de locuri de muncă salariată. Perioada de recesiune economică a însemnat de asemenea un motiv de restructurare pentru activitățile, pentru agricole și pentru construcții.

Pe de altă parte, domeniul comercial și cel al serviciilor se extinde și crează un surplus de locuri de muncă salariată prin care se reușește o compensare a celor desființate în industrie și construcții.

Între activitățile economice, cea mai importantă contribuție la formarea rezultatelor economiei locale o are comerțul. Ponderea cifrei de afaceri din comerț în anul 2011 ajungea la 37,49% din totalul cifrei de afaceri obținută de agenții economici din municipiul Suceava.

Figura nr. 10 - Structura cifrei de afaceri pe activități economice, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Industria este cealaltă activitate ce are o contribuție importantă în economia municipiului Suceava. Aproape o treime din rezultate economice sunt produse de industrie.

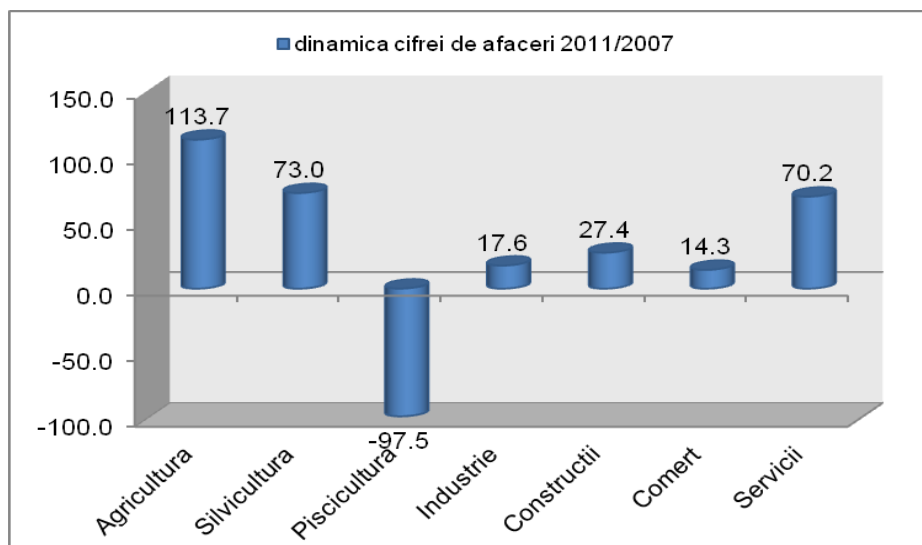

Dinamica cifrei de afaceri la nivel de activități are, după cum se poate observa în figura de mai jos, o evoluție pozitivă pentru toate domeniile, cu excepția pisciculturii, de altfel o activitate cu o pondere neînsemnată în economia locală.

Ascensiunea cea mai importantă o înregistrează între activitățile economice cele agricole (+113,7%), dar și silvicultura și serviciile.

Din păcate, activitățile primare nu contribuie destul de important în economia locală, însă ascensiunea lor este un semnal pozitiv pentru creșterea eficienței utilizării resurselor naturale endogene.

Figura nr. 11 - Dinamica cifrei de afaceri pe activități economice

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Productivitatea muncii activităților economice este mare în cazul activităților comerciale și foarte mică în piscicultură și în general în activitățile primare.

Tabelul nr. 6 - Productivitatea muncii activităților economice, 2011

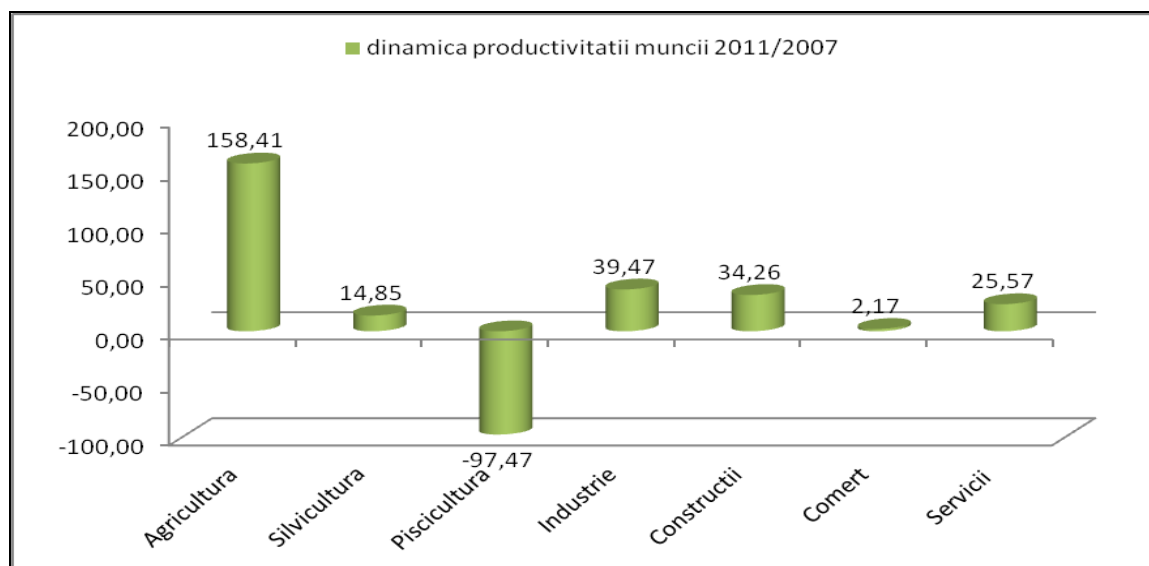
Activitățile economice	Productivitatea muncii 2011
Agricultura	119999,4
Silvicultura	122639,2
Piscicultura	2195,0
Industria	134229,2
Constructii	146862,7
Comert	199305,7
Servicii	84414,2

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Deși, în general productivitatea muncii din activitățile de servicii este mai mare comparativ cu celelalte activități economice, în municipiul Suceava serviciile sunt mai slab productive la nivel de salariat.

Figura nr. 12 - Dinamica productivității muncii la nivel de activități, anul 2011 comparativ cu 2007

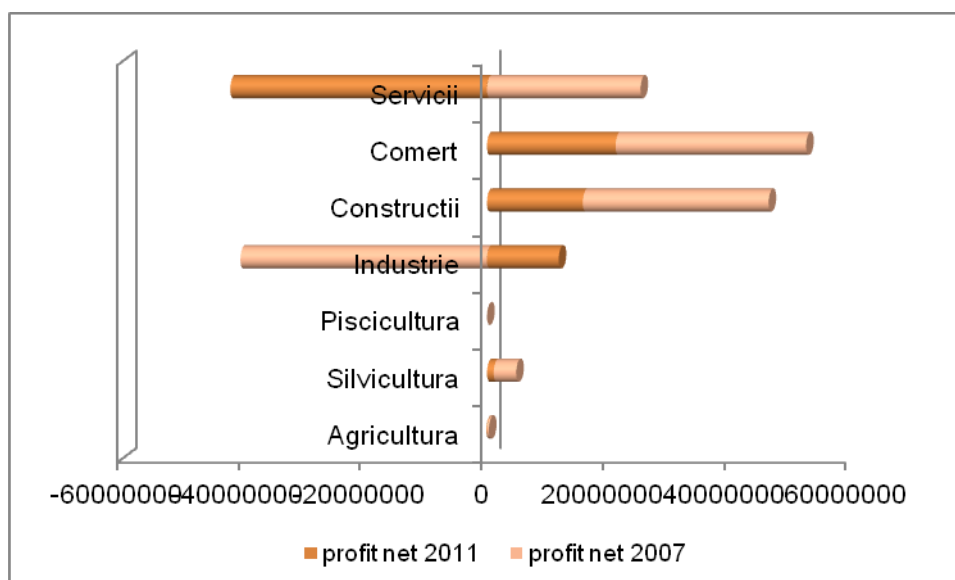

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

În ceea ce privește dinamica productivității muncii, se remarcă o creștere importantă a acestui indicator în cazul activităților agricole. Productivitatea în creștere a agriculturii reprezintă o tendință a ultimilor ani și este determinată în principal de creșterea gradului de mecanizare și de caracterul sezonier al acestei activități.

Situația profitabilității activităților prezintă în general o evoluție pozitivă, cu excepția serviciilor pentru care soldul negativ înregistrat în anul 2011 devansează soldul pozitiv obținut la sfârșitul anului 2007.

Figura nr. 13 - Evoluția profitului net pe activități economice

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Analiza structurii economiei municipiului Suceava la nivel de activități evidențiază o distribuție relativ echilibrată a principalelor ramuri productive, industria, construcțiile, comerțul

și serviciile contribuind fiecare în proporții semnificative atât în asigurarea de locuri de muncă salariate cât și la creșterea economiei locale.

Tendința de evoluție remarcă ascensiune activităților terțiare ce creează în ultima perioadă cele mai multe locuri de muncă și au și cea mai mare productivitate.

Creșterea ușoară a rezultatelor economice obținute de principalele activități productive din municipiul Suceava, precum și intrarea într-o situație de profitabilitate a industriei reprezintă semnale de revenire a economiei locale deși încă nu se poate spune că rezultatele se vor consolida atâta timp cât cadrul economic de ansamblu nu va fi la rândul lui stabilizat.

2.3.1. Agricultură

2.3.1.1. Potențialul agriculturii

Agricultura reprezintă una din activitățile economice ce nu este susținută de un potențial natural important în municipiul Suceava.

Tabelul nr. 7 - Potențialul agricol al municipiului Suceava

Grâu	Orz	Porumb	Floarea soarelui			
Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu			
Mazăre	Fasole	Sfeclă zahar	Cartof	Rapiță		
Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat		
In ulei	In fuior	Canepa	Tutun	Orez	Lucerna	
Mediu	Ridicat	Mediu	Scăzut	-	Ridicat	
Trifoi	Pasuni	Fanete	Leg.toamnă	Leg.crio	Vie vin	Vie masă
Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
Piersic	Cais	Prun	Cireș/vișin	Măr termo	Măr crio	
-	-	Mediu	Mediu	-	Ridicat	
Nuc	Gutui	Nectarine	Migdal	Arbuști		
Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu		
Taurine	Porcine	Ovine	Păsări			
Mediu	Mediu	Mediu	Mediu			

Sursa - Anexa 10 a Ghidului Solicitantului pentru Măsura 121

Nici mărimea terenurilor agricole aparținând teritoriului administrativ al orașului, nici structura acestora nu pot susține practicarea unei agriculturi performante.

Studiul privind potențialul zonelor agricole din România¹ identifică un potențial mediu al zonei municipiului Suceava pentru cultura cerealelor, ridicat pentru mazăre, fasole, cartof și rapiță, mediu-scăzut pentru arbori și arbuști, ridicat pentru pășuni și fânețe și mediu pentru animale.

Suprafața agricolă a municipiului Suceava reprezintă mai puțin de un procent din suprafața agricolă a județului Suceava (0,87%).

Proprietatea asupra fondului funciar este mai mult de jumătate privată, însă există și o importantă suprafață de terenuri atât agricole cât și neagricole aflată în proprietatea statului.

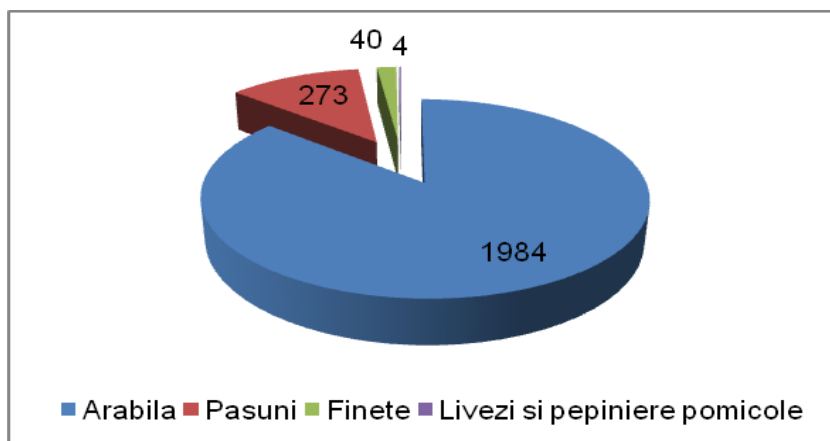
Tabelul nr. 8 - Structura fondului funciar

Fondul funciar	2011	%
Total	5210	100
din care în proprietate privată	3053	58.60
Agricolă	2301	
din care în proprietate privată	1202	52.24
Terenuri neagricole total	2909	
din care în proprietate privată	1851	63.63

Sursa – Institutul Național de Statistică

În structura terenurilor agricole cea mai mare parte, 86,22%, sunt terenuri arabile. O proporție mai importantă în această structură o au și pășunile, 273 de ha din terenurile agricole au această folosință.

Figura nr. 14 - Structura terenurilor agricole, 2011

Sursa – Institutul Național de Statistică

Din totalul terenurilor agricole, 800 de ha se sunt exploatate de doi agenți economici ce au sediul social în municipiul Suceava.

¹ Ghidului Solicitantului pentru Măsura 121 – Anexa 10

Tabelul nr. 9 - Suprafețele agricole exploatate de agenții economici, decembrie 2012

Suprafețe agricole exploatate	
DENUMIREA SOCIETĂȚII	HA
CDA Suceava	720
ICAM Natanael	80

Sursa – Direcția Agricolă Județeană

Producția animală obținută de către agenții economici este specializată pe creșterea vacilor, a păsărilor și albinelor. După cum se poate observa în tabelul de mai jos există destul de puține firme ce activează în domeniul creșterii animalelor, iar mărimea efectivelor de animale evidențiază un sector destul de slab dezvoltat.

Tabelul nr. 10 - Efectivele de animale în proprietatea agenților economici, decembrie 2012

Vaci lapte	
DENUMIREA SOCIETATII	capete
Asociația Internațională Cristian AID Ministries	85
Păsări	
	Capete
SC Gallina Roso	40000
SC Primona Com SRL	15000
Albine	
	Familii de albine
PF Popescu D. Ioan	100
SC Grupul Apisana SRL- Coaja Gheorghe	150
PF Lupascu Danut	100

Sursa – Direcția Agricolă Județeană

Agricultura în municipiul Suceava poate fi valorificată mai ales în economia locală, prin comercializarea produselor obținute la piață și către agenții economici din industria alimentară mai ales în ceea ce privește producția animală.

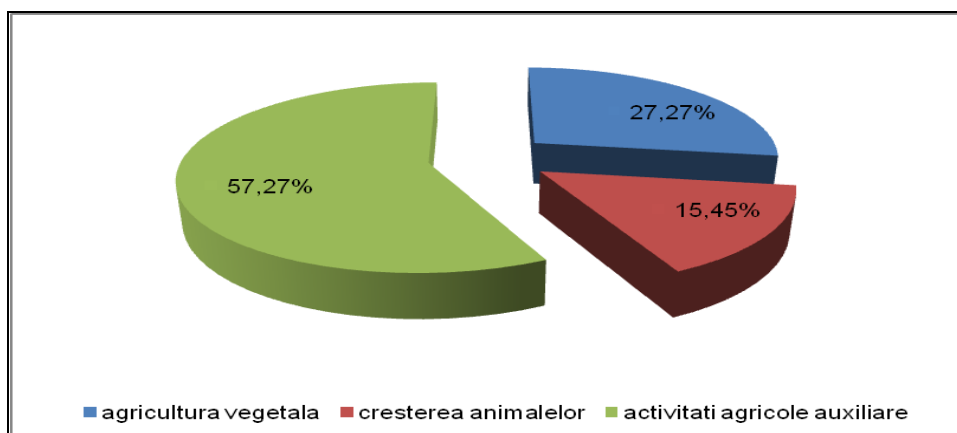
2.3.1.2. Situația agenților economici din agricultură

În activitățile agricole activează în municipiul Suceava 39 de firme, cele mai multe dintre ele având ca domeniu specific creșterea animalelor.

În ceea ce privește forța de muncă din activitățile agricole, în anul 2011, sunt angajate 110 persoane în acest domeniu, cei mai mulți dintre ei fiind angrenați în firme ce asigură activități auxiliare agriculturii, conform datelor din bilanțul firmelor.

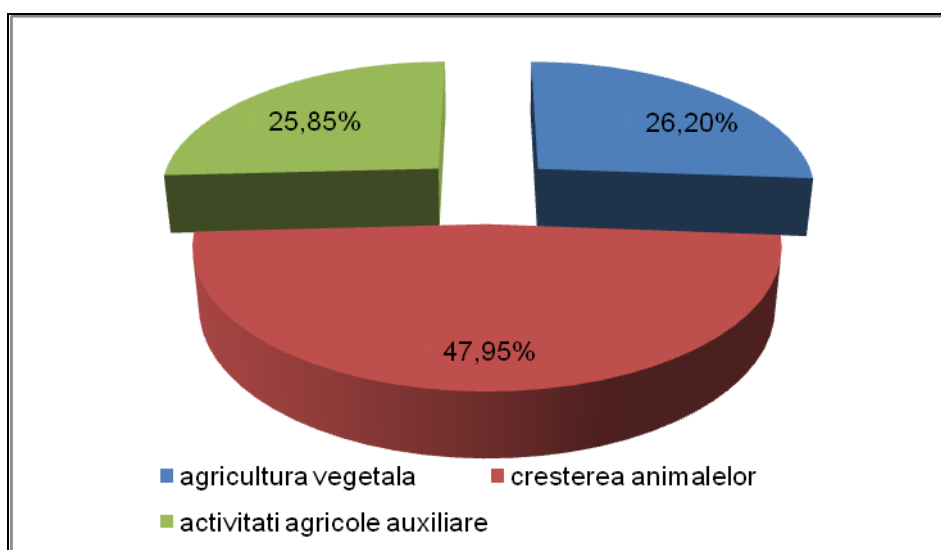
Figura nr. 15 - Structura salariaților din activitățile agricole, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Rezultatele economice obținute din agricultură aparțin în principal agenților economici ce se ocupă cu creșterea animalelor (cca. 48%), celelalte două subramuri participând aproape similar la formarea cifrei de afaceri din agricultură.

Figura nr. 16 - Structura cifrei de afaceri din activitățile agricole, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

În municipiul Suceava agricultorii sunt organizați și în forme asociative în scopul protejării și promovării produselor lor pe piață.

Asociația „Produce în Bucovina” este o astfel de organizație ce se ocupă cu comercializarea produselor tradiționale sub sigla „Produce în Bucovina”.

Cei mai importanți agenți economici ce activează în domeniul agriculturii sunt Nord Suin Srl, Rux Srl, Gallina Rosso Srl, Zega Impex Srl și Agriconsult Srl.

2.3.2. Industria

Industria reprezintă una din activitățile de bază ale municipiului Suceava și are o îndelungată tradiție de mai bine de jumătate de secol.

Dezvoltată în deceniul al șaptelea al secolului XX, ca urmare a politicii centrale, industria a cunoscut de-a lungul timpului transformări ce au modelat peisajul urban prin apariția construcțiilor specifice și a unei zone distincte pe teritoriul municipiului Suceava.

2.3.2.1. Resursele naturale

Municipiul Suceava se situează într-o zonă geografice ce nu are un foarte mare potențial al resurselor regenerabile și neregenerabile care pot fi valorificate în economie.

În zonele limitrofe ale municipiului pot fi însă valorificate următoarele tipuri de roci utile:

- Nisipul și pietrișul din albia minora a râului Suceava în sectoarele Danilă, Mihoveni, Verești, Lucușoara, Poieni.
- Nisipul și pietrișul din terasa superioară a râului Suceava, din amonte și aval de municipiul Suceava. - Argila comună din zona Scheia și Liteni. Până în prezent argila a fost utilizată doar ca pământ de împrumut pentru șoseaua de centura a municipiului Suceava (răspuns adresă ANRM, Filiala Câmpulung Moldovenesc).

Agenția Națională pentru Resurse Minerale nu recomandă valorificarea unor asemenea resurse din motive de periclitare a mediului înconjurător prin distrugerea solului vegetal. Valorificarea lor este legală numai după achitarea unei garanții de mediu.

Studiile privind potențialul energetic al României nu încadrează municipiul Suceava între localitățile ce dispun de resurse exploatabile în ceea ce privește radiația solară sau cea eoliană, însă județul Suceava se situează pe primul loc² în ceea ce privește resursele forestiere ca resursă de biomasă vegetală cu un volum de 647,0 mc.

2.3.2.2. Situația agenților economici din industrie

În anul 2011 aveau sediul social în municipiul Suceava 329 de firme având ca obiect de activitate producția industrială

Cei mai mulți producători sunt reprezentanți ai industriei textile, alimentară și a industriei construcțiilor metalice.

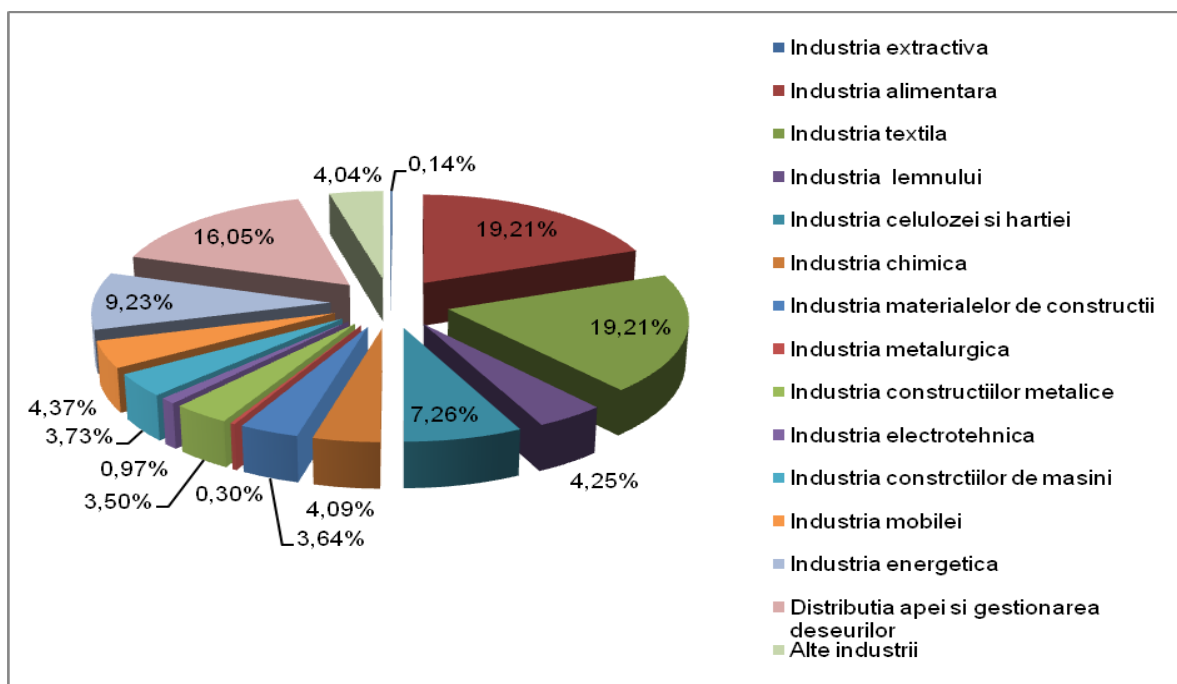
Industria continuă, în ciuda restructurărilor efectuate în ultimii ani, să fie principala activitate ce asigură locuri de muncă salariată în municipiul Suceava.

Din cei peste 6400 de salariați mai bine de jumătate sunt ocupați în industria textilă, industria alimentară și distribuția apei și gestionarea deșeurilor.

² Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România (solar, vânt, biomasă, microhidro, geotermie), identificarea celor mai bune locații pentru dezvoltarea investițiilor în producerea de energie electrică neconvențională în http://www.minind.ro/domenii_sectoare/energie/studii/potential_energetic.pdf

Figura nr. 17 - Structura salariaților din industrie, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

În tabelul de mai jos sunt prezentați cei mai importanți angajatori din industria municipiului Suceava. Acești angajatori oferă locuri de muncă pentru mai bine de jumătate din persoanele ce lucrează în industrie.

Tabelul nr. 11 - Topul angajatorilor din industrie, 2011

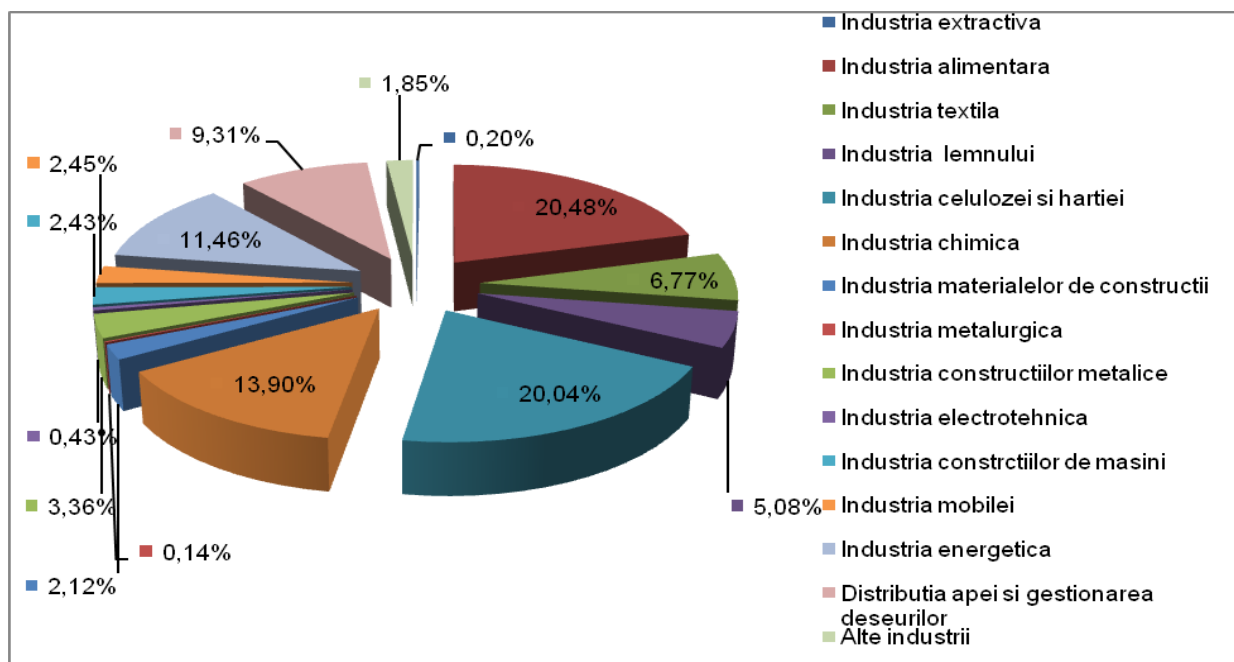
Agentul economic	Ramura industrială
ACET SA	Distribuția apei și gestionarea deșeurilor
TERMICA SA	Industria energetică
BETTY ICE SRL	Industria alimentară
AMBRO SA	Industria celulozei și hârtiei
MODIN SA	Industria textilă
DENIS SRL	Industria textilă
STIL GLASS SRL	Industria materialelor de construcții
R.C.M. SRL	Industria textilă
DUO MAT SRL	Industria chimică
MOLDO MEX SRL	Industria mobilei

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Pe primele locuri în producerea de valoare adăugată în economia municipiului Suceava se află industria alimentară, industria celulozei și hârtiei și industria chimică. Aceste trei industrii contribuie cu 20, 48%, 20, 04% și, respectiv 13, 90 procente la formarea cifrei de afaceri totale din industrie în anul 2011. Ramurile performante ale industriei sucevene reprezintă activități de tradiție.

Figura nr. 18 - Structura cifrei de afaceri din industrie, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

În topul celor mai importante firme din industrie se află reprezentanți ai industriilor menționate anterior, cât și din industria energetică, și cea a construcțiilor de mașini.

Tabelul nr. 12 - Topul celor mai importante întreprinderi industriale, 2011

Agentul economic	Ramura industrială
AMBRO SA	Industria celulozei și hârtiei
TERMICA SA	Industria energetica
BETTY ICE SRL	Industria alimentara
DUO MAT SRL	Industria chimica
ACET SA	Distributia apei si gestionarea deșeurilor
SAMI PLASTIC SA	Industria chimica
DENIS SRL	Industria textila
TRUST ORIZONT SA	Industria alimentara
COZA RUX SRL	Industria alimentara
URB RULMENTI SUCEAVA SA	Industria construcțiilor de mașini

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Rezultatele economice ale firmelor din topul de mai sus valorifică cca. 66% din producția industrială a municipiului Suceava.

În ceea ce privește evoluția locurilor de muncă din industrie în ultimii ani. per ansamblu s-a realizat o restructurare importantă a acestei activități ca urmare a contracției economiei mondiale și micșorării cererii și ofertei pentru produsele specifice industrie sucevene.

Cele mai afectate ramuri industriale au fost industria textilă, industria construcțiilor de

mașini, industria mobilei și industria energetică.

Există însă și ramuri industriale ce au creat noi locuri de muncă între acestea se disting ca valoare a numărului de salariați angajați industria alimentară, industria materialelor de construcții și distribuția apei și gestionarea deșeurilor.

Tabelul nr. 13 - Evoluția numărului de locuri de muncă salariată și a cifrei de afaceri din industrie

Ramura industrială	Dinamica salariaților 2011-2007 (număr)	Dinamica cifrei de afaceri 2011/2007 (%)
Industria extractivă	-24	-71,30
Industria alimentară	259	68,75
Industria textilă	-904	-18,95
Industria lemnului	57	73,94
Industria celulozei și hârtiei	-31	2,34
Industria chimică	44	30,43
Industria materialelor de construcții	160	34,88
Industria metalurgică	-10	-44,60
Industria construcțiilor metalice	29	67,06
Industria electrotehnică	28	-8,03
Industria construcțiilor de mașini	-428	-3,19
Industria mobilei	-345	-18,61
Industria energetică	-204	-16,73
Distribuția apei și gestionarea deșeurilor	90	70,84
Alte industrii	87	8,63
INDUSTRIE - total	-1192	17,58

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Dinamica cifrei de afaceri din industrie are o evoluție de ansamblu pozitivă, în anul 2011 comparativ cu 2007 se înregistrează o creștere moderată de cca. 18 procente a acestui indicator.

La nivel de ramuri cea mai importantă evoluție în creșterea rezultatelor economice o au industria lemnului, distribuția apei și gestionarea deșeurilor și industria alimentară. Aceste ramuri prezintă o ascensiune a cifrei de afaceri cu aproximativ 70 de procente.

Productivitatea muncii ramurilor industriale diferă, iar la valoarea sa contribuie în mod consistent prețul de piață al produselor comercializate, dar și nivelul în care sunt utilizate tehnica și tehnologiile moderne în procesele de producție.

Tabelul nr. 14 - Ramurile industriei – productivitatea muncii în 2011 și dinamica sa în anul 2011 comparativ cu 2007

	Productivitatea muncii 2011	Dinamica productivității muncii 2011/2007 (%)
Industria extractivă	186557,7	5,24
Industria alimentară	143073,5	33,21
Industria textilă	47310,4	40,62
Industria lemnului	160638,1	37,49
Industria celulozei și hârtiei	370416,8	9,17
Industria chimică	456098,7	8,52
Industria materialelor de construcții	78241,9	-57,74
Industria metalurgică	61258,9	-15,44
Industria construcțiilor metalice	128750,0	45,43
Industria electrotehnică	59512,7	-49,56
Industria construcțiilor de mașini	87242,3	170,19
Industria mobilei	75209,7	81,68
Industria energetică	166594,1	12,01
Distribuția apei și gestionarea deșeurilor	77813,2	55,89
Alte industrii	61391,5	-27,86
INDUSTRIE	134229,2	39,47

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Ramurile industriale cele mai productive, raportat la contribuția unui salariat în cifra de afaceri rezultată, sunt industria chimică, industria celulozei și hârtiei și industria extractivă.

La polul opus, cea mai mică productivitate a muncii o are industria textilă ce obține o cifră de afaceri la nivel de salariat de numai 47310 Ron. Specificul acestei industrii este acela de a utiliza un volum mare de forță de muncă, iar valoarea adăugată a produsului finit este relativ mică, însă formarea acesteia depinde și de alte caracteristici.

Dinamica productivității muncii în industrie înregistrează o evoluție de ansamblu destul de mare, având cca. 40 % creștere în anul 2011 comparativ cu anul 2007.

Între subramurile industriei se remarcă cu o creștere deosebită a productivității muncii industria construcțiilor de mașini, o evoluție importantă în acest sens o au însă și industria mobilei și distribuția apei și gestionarea deșeurilor.

Scăderi importante ale productivității muncii au loc, pe de altă parte, în industria materialelor de construcții și în industria electrotehnică.

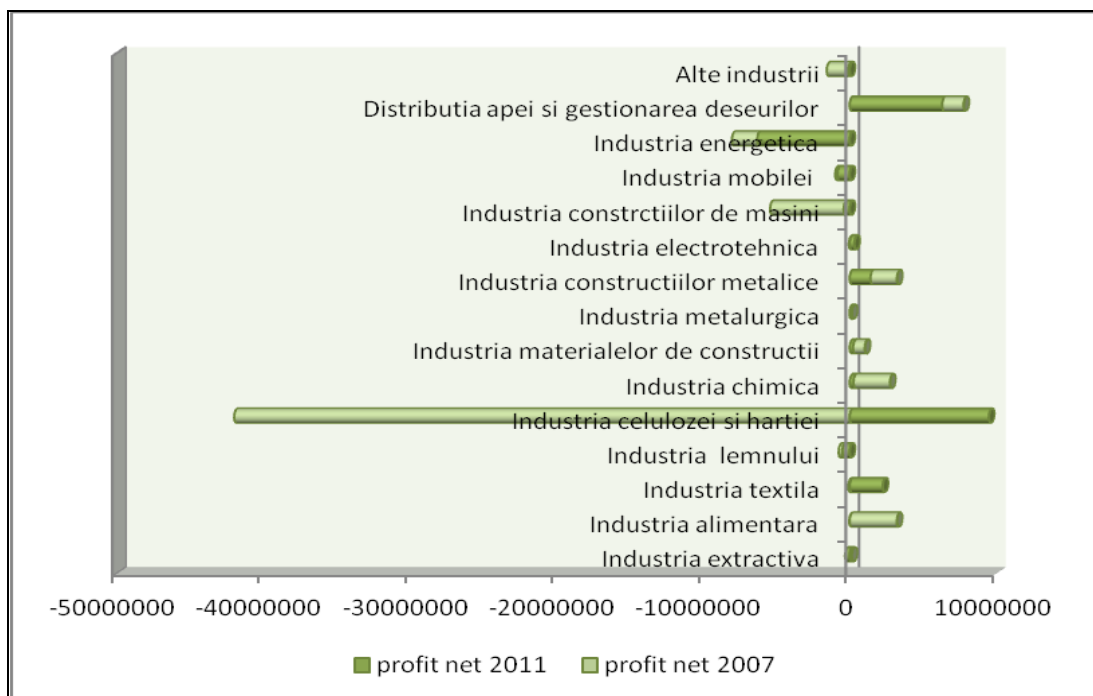
Profitabilitatea ramurilor industriale se îmbunătățește în perioada 2007- 2011, trecându-se de la un sold negativ înregistrat în 2007, la un sold pozitiv înregistrat în 2011.

Cea mai importantă revenire o au sub acest aspect industria alimentară, industria celulozei și hârtiei, distribuția apei și gestionarea deșeurilor, industria textilă și industria

electrotehnică.

Figura nr. 19 - Dinamica profitului net a ramurilor industriei, anul 2011 comparativ cu 2007

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Există, pe de altă parte și ramuri a căror situație se înrăutățește în ultima perioadă, cele mai afectate fiind industria metalurgică și industria energetică.

Industria, deși a cunoscut o perioadă nefavorabilă în ultimii ani, continuă să reprezinte activitatea care asigură cele mai multe locuri de muncă într-o varietate de ramuri. Dintre acestea se disting ca importanță și contribuie în mod consistent la susținerea dezvoltării municipiului, industria celulozei și hârtiei, industria alimentară și industria chimică.

2.3.3. Comerțul

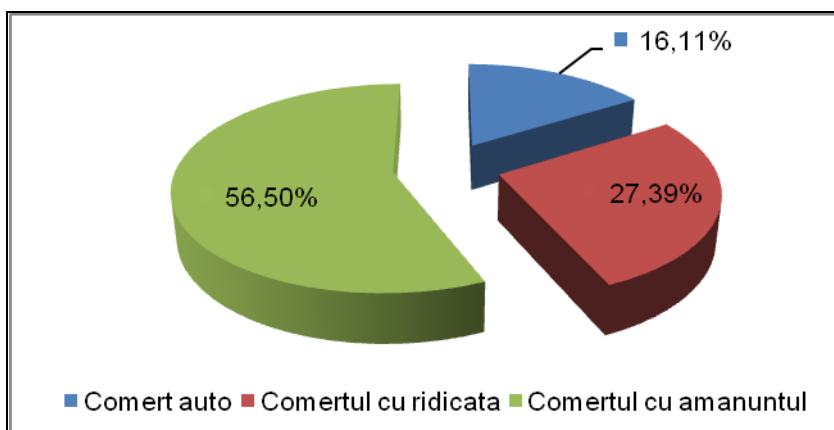
Funcțiunea comercială a municipiului Suceava este una din cele mai importante pe care orașul în calitate sa de pol urban o asigură în cadrul teritoriului județean.

Acest aspect este subliniat de prezența mai multor zone comerciale, în oraș fiind localizate trei mall-uri, un bazar, cinci piețe agroalimentare și șase hipermarket-uri.

Comerțul reprezintă una din activitățile polarizatoare și în ceea ce privește absorbția forței de muncă în municipiul Suceava. În comerț existau în anul 2011 peste 5500 de locuri de muncă salariată, cele mai multe dintre ele fiind în comerțul cu amănuntul.

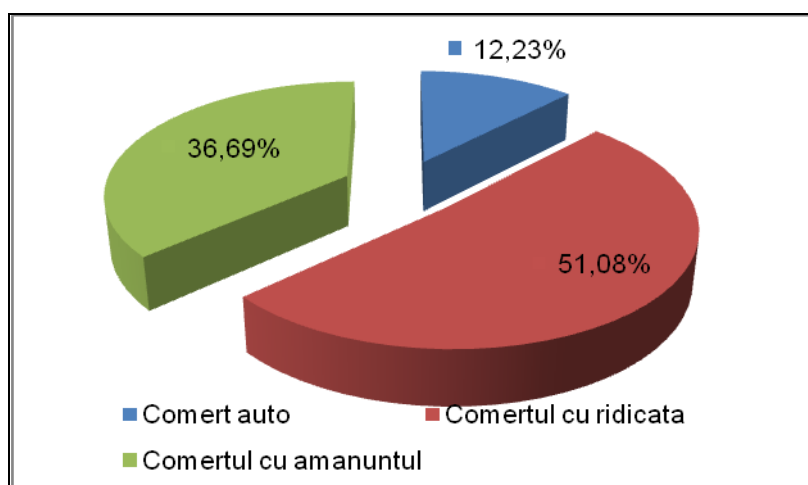
Figura nr. 20 - Structura salariaților din activitățile comerciale, 2011

Sursa - Prelucrări după baza de date BorgDesign

Structura activităților comerciale este diferită în ceea ce privește rezultatele economice obținute comparativ cu structura salariaților, astfel, după cum se observă și în figura de mai jos, jumătate din cifra de afaceri aparține firmelor ce activează în comerțul cu ridicata.

Figura nr. 21 - Structura cifrei de afaceri din activitățile comerciale, 2011

Sursa - Prelucrări după baza de date BorgDesign

Evoluția comerțului în ultima perioadă este ușor pozitivă (+14,31%) comparând anul 2011 cu anul 2007, însă în cifre a însemnat crearea a aproape 600 de noi locuri de muncă. Structural această evoluție se realizează diferit pentru cele trei subramuri ale sale, astfel, după cum se observă în datele prezentate graficul de mai jos, comerțul cu amănuntul este cel care creează cele mai multe locuri de muncă, și are totodată și cea mai mare creștere a cifrei de afaceri în comparație cu celelalte două subramuri.

Tabelul nr. 15 - Dinamica structurală a numărului de salariați și a cifrei de afaceri din comerț

	Dinamica salariaților 2011-2007 (număr)	Dinamica cifrei de afaceri 2011/2007 (%)
Comerț auto	123	-1,84
Comerțul cu ridicata	87	15,87
Comerțul cu amănuntul	386	18,58
COMERT	596	14,31

Sursa - Prelucrări după baza de date BorgDesign

Spre deosebire de comerțul cu amănuntul, care manifestă cea mai importantă dezvoltare, comerțul cu ridicata creează cel mai mic număr de locuri de muncă în activitățile comerciale, iar comerțul auto, deși are un plus mediu de locuri de muncă nou-create, are o evoluție a rezultatelor economice ușor negativă (-1,84%).

Tabelul nr. 16 - Activitățile comerciale - productivitatea muncii în 2011 și dinamica sa în anul 2011 comparativ cu 2007

	Productivitatea muncii 2011 (Ron)	Dinamica productivitatii muncii 2011/2007 (%)
Comerț auto	151284,0	-15,20
Comerțul cu ridicata	371675,4	9,31
Comerțul cu amănuntul	129425,4	4,14
COMERT	199305,7	2,17

Sursa - Prelucrări după baza de date BorgDesign

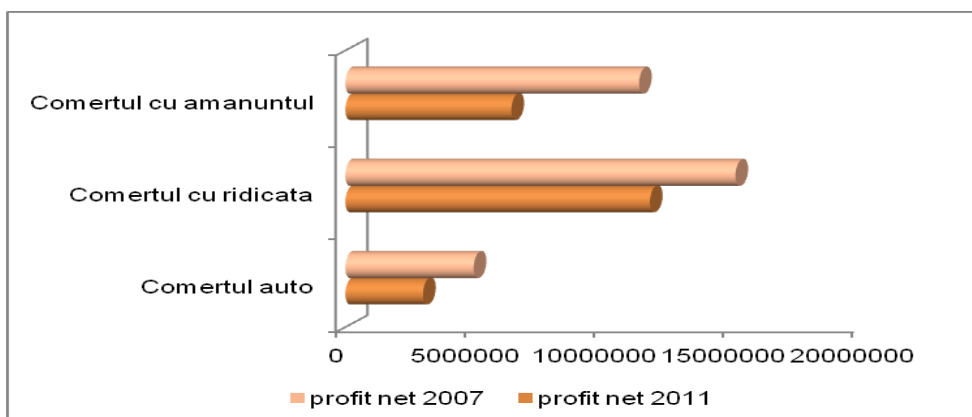
Productivitatea activităților comerciale este cea mai mare comparativ cu celelalte activități economice specifice municipiului Suceava. La acest rezultat contribuția principală revine comerțului cu ridicata, el având și cea mai mare dinamică a cifrei de afaceri între tipurile de comerț practicat.

Per ansamblu evoluția productivității muncii este foarte mică și se datorează în mare parte scăderii eficienței utilizării forței de muncă salariate ocupată în comerțul auto (-15,20%).

Spre deosebire de alte activități, comerțul reușește să păstreze în ultimii ani un sold pozitiv al profitului net deși valoarea acestuia este mai mică în ultimul an de raportare al informațiilor financiare comparativ cu anul 2007.

Figura nr. 22 - Evoluția structural a profitului net din comerț, anul 2011 comparativ cu 2007

Sursa- Prelucrări după baza de date BorgDesign

Cei mai importanți agenți economici din activitățile comerciale sunt DEFEL COM SRL, HARIVEX COM SRL, LIDER C.M.C. SRL, PRIMAGRA SRL, REVINE IMPEX SRL.

Aceste firme sunt active în comerțul cu ridicata al băuturilor, produselor chimice și materialului lemnos

Comerțul este și va rămâne în continuare o activitate importantă în economia municipiului Suceava. Deși au o fluctuație destul de importantă datorită specificului lor, activitățile comerciale beneficiază de flexibilitate și totodată de o rată de înlocuire superioară altor activități având în vedere că cele mai multe start-up-uri nu necesită o investiție prea mare.

2.3.4. Serviciile

Activitățile de servicii au devenit în ultimii ani domeniul către care se îndreaptă cele mai multe noi inițiative de afaceri. Paleta de servicii nou-apărute este din ce în ce mai diversificată și se adresează atât nevoilor venite din partea firmelor cât și a celor venite din partea populației.

În anul 2011, în municipiul Suceava activau 1624 de agenți economici având ca domeniu de activitate principal oferirea de servicii.

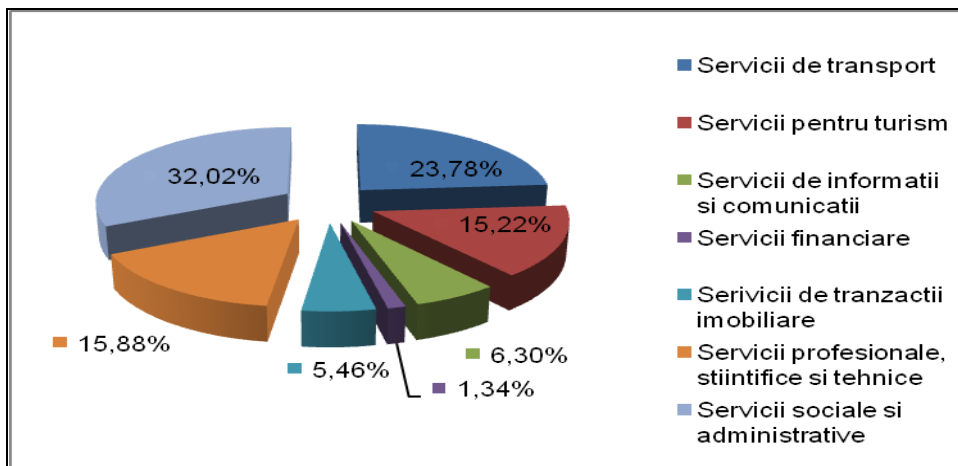
În economia locală firmele din servicii sunt cele mai numeroase având o proporție de cca. 44 procente în totalul firmelor din municipiul Suceava.

După activitățile industriale, serviciile reprezintă a doua activitate ca proporție în numărul total de salariați din mediul economic privat al municipiului Suceava.

Din cei 1960 de salariați din servicii cei mai mulți sunt ocupați în servicii sociale și administrative (32%), în servicii pentru transport (23,78%) și într-o proporție de cca 15% în servicii pentru turism și servicii profesionale, științifice și tehnice.

Figura nr. 23 - Structura salariațiilor din activitățile de servicii, 2011

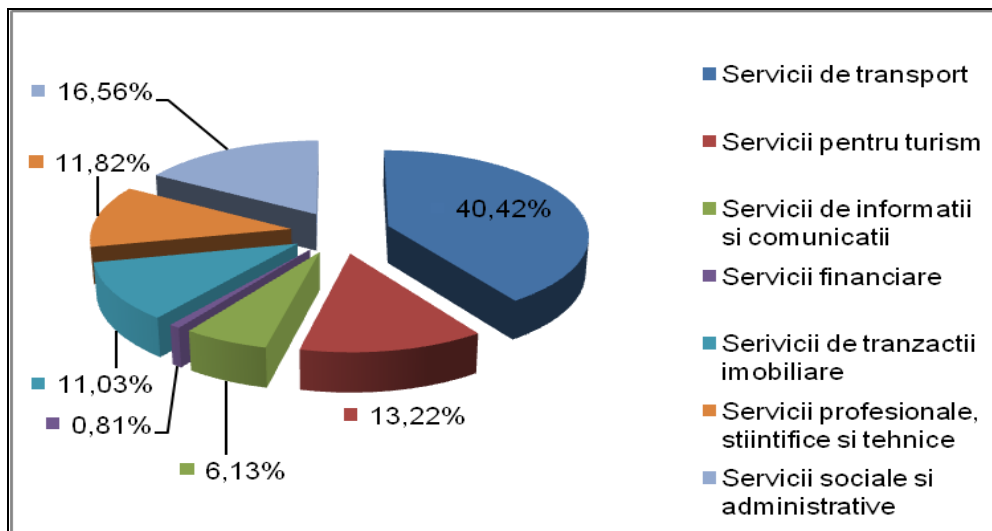

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Cifra de afaceri din servicii se realizează într-o pondere importantă, de cca. 40%, din serviciile de transport. În proporții relativ egale participă la formarea cifrei de afaceri serviciile sociale și administrative (16,56%), serviciile pentru turism (13,22%), serviciile profesionale, științifice și tehnice (11,82%) și serviciile de tranzacții imobiliare (11,03%).

În ceea ce privește serviciile financiare, acestea sunt cele mai slab dezvoltate tipuri de servicii din municipiul Suceava.

Figura nr. 24 - Structura cifrei de afaceri din activitățile de servicii, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Dinamica salariațiilor în perioada 2007-2011 evidențiază o evoluție pozitivă și o creștere a numărului total al acestora cu 70 de procente în anul 2011 comparativ cu anul 2007.

Cele mai multe locuri de muncă sunt create în această perioadă în serviciile sociale și administrative (+602) și în serviciile de transport (+568).

În cazul celor două activități se înregistrează și cea mai mare creștere a valorii cifrei

de afaceri, după cum se observă din datele prezentate în tabelul următor.

Serviciile financiare sunt singurele servicii care în perioada recentă suferă o restructurare importantă evidențiată atât în scăderea numărului de salariați cât și în reducerea cu aproximativ 32 de procente a cifrei de afaceri.

Tabelul nr. 17 - Dinamica salariaților și a cifrei de afaceri din servicii

	Dinamica salariaților 2011-2007 (număr)	Dinamica cifrei de afaceri 2011/2007 (%)
Servicii de transport	568	166,25
Servicii pentru turism	213	24,06
Servicii de informații si comunicații	50	9,06
Servicii financiare	-49	-31,89
Servicii de tranzacții imobiliare	173	70,30
Servicii profesionale, științifice si tehnice	67	4,78
Servicii sociale si administrative	602	98,82
SERVICII	1624	70,23

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Productivitatea muncii activităților de servicii este destul de redusă comparativ cu productivitatea muncii celorlalte activități economice.

Tabelul nr. 18 - Productivitatea muncii și dinamica productivității muncii în servicii

	Productivitatea muncii 2011 (Ron)	Dinamica productivității muncii 2011/2007 (%)
Servicii de transport	143490,0	63,51
Servicii pentru turism	73316,7	-3,99
Servicii de informații si comunicații	82069,4	-4,92
Servicii financiare	51263,7	8,33
Servicii de tranzacții imobiliare	170589,8	-16,87
Servicii profesionale, științifice si tehnice	62851,1	-2,36
Servicii sociale si administrative	43662,2	38,43
SERVICII - total	84414,2	25,57

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Structura productivității muncii evidențiază eficiență în utilizarea resursei umane în cazul serviciilor de tranzacții imobiliare, în serviciile pentru transport și în serviciile de informații și comunicații și mai o productivitate mai mică în serviciile financiare și în serviciile

profesionale, științifice și tehnice.

2.3.4.1. Turismul - potențial și infrastructură

Potențialul turistic al municipiului Suceava constituie una din cele mai importante resurse ce pot fi valorificate pe termen lung în economia locală.

Resursele turistice naturale și antropice, dar și funcția de centru urban principal al județului Suceava, pot avea o contribuție importantă în a realiza din municipiul Suceava un punct de atracție important în vestita zonă a Bucovinei.

Resurse turistice

Resursele turistice ale municipiului Suceava reprezintă în primul rând mărturii ale vechii civilizații a locului. Între atracțiile principale ale municipiului Suceava se înscriu:

- Hanul Domnesc – una din cele mai vechi construcții civile a orașului ce datează de la începutul sec. Al XVII-lea;
- Monumentele de arhitectură religioasă – Bisericile Sf.Gheorghe, Sf. Dumitru, Mănăstirea Teodorenii, Biserica “Învierea Domnului”, Biserica “Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” Și Mirăuți;
- Complexul arhitectural Zamca;
- Complexul muzeal “Bucovina” care include Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă, Muzeul de Științe ale Naturii și Muzeul de Etnografie și Artă Populară;
- Fondul documentar memorial “Simeon Florea Marian”;
- Cetatea de Scaun a Sucevei;
- Ruinele Curții Domnești.

O parte din atracțiile turistice prezente pe teritoriul municipiului Suceava sunt clasificate ca monumente istorice.

Conform legii 422 din 2001 monumentele istorice se clasează astfel:

- în grupa A - monumentele istorice de valoare națională și universală;
- în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

Conform legii există următoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate suprateran, subteran și subacvatic definite astfel:

- monument - construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

- ansamblu - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios,

social, științific sau tehnic;

- sit - teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadru natural care sunt mărturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural³.

Monumentele istorice pot aparține fie domeniului public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

În lista monumentelor istorice clasificate ale României apar și opt monumente aparținând municipiului Suceava.

Tabelul nr. 19 - Lista monumentelor istorice clasificate din municipiul Suceava, 2010

Cod LMI	Denumire	Datare
SV-I-s-A-05389	Cetatea Scheia - Suceava	sf. sec. XIV
SV-I-s-A-05390	Platoul din fața Cetății de Scaun	sec. XIV - XVII
SV-I-s-A-05391	Situl arheologic "Vechiul centru medieval Suceava"	
SV-I-m-A-05391.01	Ansamblul Curții Domnești	sec. XIV - XIX
SV-I-m-A-05391.02	Vechiul centru medieval al orașului Suceava	sec. XIV - XIX
SV-I-s-A-05392	Situl arheologic "Orașul medieval Suceava"	
SV-I-m-A-05392.01	Vatra orașului medieval Suceava	sec. XIII - XVII
SV-I-m-A-05392.02	Fortificația premușatină	sec. XIII - XIV și XVII

Sursa – Ministerul culturii, Lista Monumentelor istorice 2010

Toate monumentele istorice de pe teritoriul municipiului Suceava sunt obiective de importanță națională și universală clasificate în clasa A și categoria I.

Potențialul turistic natural cât și antropic al municipiului Suceava, permite practicarea a numeroase forme de turism, astfel:

- Turismul istoric în legătură cu următoarele obiective:
 - Cetatea de Scaun, una dintre cetățile glorioase românești, construită în timpul domniei lui Petru I Mușat;
 - Cetatea Șcheia, aflată pe dealul Zamca;
 - Curtea Domnească, situată în perimetrul vechiului oraș medieval;
 - Hanul Domnesc - situat în partea centrală a municipiului, una dintre cele mai vechi construcții civile din oraș (sfârșit de secol al XVI-lea);
- Turismul religios în legătură cu următoarele obiective: Biserica Mirăuți, Mănăstirea

³ Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice

Sf. Ioan cel Nou, Mănăstirea Teodorenii, Mănăstirea Zamca, Mănăstirea Hagiacadar, Biserica Sf. Dumitru, Biserica Sf. Vinerii, Biserica Beizadelelor, Biserica Sf. Ilie etc.

- Turismul cultural în legătură cu următoarele obiective: Muzeul Național al Bucovinei; Muzeul Satului din Bucovina; Casa Culturii Suceava; Casa memorială Simeon Florea Marian;
- Turismul de recreare și agrement susținut de tradiția culinară specifică zonei bucovinene, târguri, festivaluri și spectacolele organizate în municipiu;
- Turismul științific în legătură cu Universitatea „Ștefan cel Mare”; Planetariul Suceava; Stațiunea de Cercetare Agricolă
- Turismul de afaceri prin organizarea de evenimente specifice intereselor urmărite de mediului antreprenorial și de potențialii investitori;
- Turismul sportiv susținut prin facilități precum: Stadionul municipal „Areni”, Patinoarul artificial, parcul dendrologic „Șipote”, Ștrandul din zona Ițcani, Sala Sporturilor „Unirea”, Sala de Sport a Liceului cu Program Sportiv Suceava.

Tabelul nr. 20 - Parcurile de agrement și monumente ale naturii de pe teritoriul municipiului Suceava

Zonă	Denumire	Funcție	Regim juridic
Zona centrală	Parcul central	parc dendrologic	stat
Zona Cacaina	Parcul dendrologic Șipote	parc dendrologic	stat
Zona Petru Rareș	Parcul Curții Domnești	parc dendrologic	stat
Zona Ștefan cel Mare	Parcul Judecătoriei	parc dendrologic	stat
Zona Muzeului de Științe ale Naturii	Fagul roșu, Fagus silvatica	monument al naturii, specie rară	stat

Sursa – Primăria Municipiului Suceava

Infrastructura pentru turism

Municipiul Suceava îndeplinește, pe lângă alte funcțiuni, și rolul de centru de cazare și orientare turistică din județul Suceava.

Infrastructura pentru turism din municipiul Suceava este reprezentată în principal de hoteluri de două, trei și patru stele, dar și de pensiuni, vile sau apartamente de închiriat totalizând 524 de unități clasificate cu o capacitate de cazare de 1057 de spații.

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificate din municipiul Suceava reprezintă cca. 10% din cele prezente pe teritoriul județului. Ponderea nu este una foarte importantă acest lucru se datorează atractivității turistice a numeroase locuri de pe teritoriului județului Suceava și existenței unei infrastructuri de cazare distribuită spațial în aceste puncte de interes.

Cele mai numeroase unități de cazare clasificate sunt structurile hoteliere. În

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SUCEAVA

municipiul Suceava, în 2013, există 8 hoteluri clasificate totalizând un număr de 431 de spații și o capacitate de cazare de 861 de locuri.

Cele mai multe dintre hoteluri sunt de trei și patru stele, există însă și două hoteluri de patru stele.

Tabelul nr. 21 - Hoteluri clasificate, mai 2013

Tip unitate	Nume unitate	Categorie	Numar spatii	Numar locuri
HOTEL	ALBERT	2 STELE	63	135
HOTEL	BUCOVINA SEVERIN	2 STELE	84	160
HOTEL	CONTINENTAL	3 STELE	62	128
HOTEL	GLORIA	3 STELE	32	60
HOTEL	IMPERIUM	4 STELE	70	140
HOTEL	ORIZONT	2 STELE	36	86
HOTEL	SONNEN HOF	4 STELE	48	96
HOTEL	ZAMCA	3 STELE	36	56
TOTAL CAPACITATE CATEGORIE HOTEL			431	861

Sursa – Autoritatea Națională pentru Turism

Pensiunile turistice clasificate din municipiul Suceava sunt în număr de șase și totalizează un număr de 66 de spații și o capacitate de cazare de 139 de locuri.

Tabelul nr. 22 - Pensiuni turistice clasificate, mai 2013

Tip unitate	Nume unitate	Categorie	Numar spatii	Numar locuri
PENSIUNE TURISTICĂ	BI-COM	3 STELE	15	30
PENSIUNE TURISTICĂ	BRANDUSA	3 STELE	11	22
PENSIUNE TURISTICĂ	LEAGANUL BUCOVINEI	2 STELE	9	19
PENSIUNE TURISTICĂ	MARC	2 STELE	15	33
PENSIUNE TURISTICĂ	RAPSODIA	4 STELE	6	12
PENSIUNE TURISTICĂ	SCORPION	3 STELE	10	23
TOTAL CAPACITATE CATEGORIE PENSIUNE TURISTICA			66	139

Sursa – Autoritatea Națională pentru Turism

Tabelul nr. 23 - Alte tipuri de unități turistice clasificate, mai 2013

Tip unitate	Nume unitate	Categorie	Număr spații	Număr locuri
VILA	ALICE	4 STELE	11	19
VILA	CASA DE OASPETI	4 STELE	10	20
CAMERE DE ÎNCHIRIAT	CASA DIN BUCOVINA	2 STELE	2	4
HOSTEL	IRINE'S	1 STEA	3	10
APARTAMENTE DE ÎNCHIRIAT	UNION	3 STELE	1	4
TOTAL CAPACITATE ALTE STRUCTURI DE CAZARE			27	57

Sursa – Autoritatea Națională pentru Turism

În ceea ce privește infrastructura pentru alimentație public, în municipiul Suceava există 22 de astfel de unități ce asigură un număr total de 3676 locuri la mese.

Cele mai multe astfel de unități de alimentație public sunt clasificate ca restaurante clasice. Acestea sunt în număr de 14 și asigură 3131 locuri la mese.

Tabelul nr. 24 - Unități de alimentație publică clasificate, mai 2013

Tip unitate	Denumirea unității	Categoria	Număr locuri	Operator economic
RESTAURANT CLASIC	ADMIRAL	3 STELE	480	SC ADMIRAL TRADING SRL
RESTAURANT CLASIC	ALBERT	3 STELE	420	SC HOTEL ALBERT SRL
RESTAURANT CLASIC	BRANDUSA	2 STELE	0	SC AMO-BRANDUSA COM SRL
RESTAURANT CLASIC	BUCOVINA	2 STELE	250	SC BUCOVINA TURISM SEVERIN SA
RESTAURANT CLASIC	CAPRIOARA	2 STELE	300	SC M-TOTAL-M SRL
RESTAURANT CLASIC	CONTINENTAL	3 STELE	140	SC CONTINENTAL HOTELS SA S.S.
RESTAURANT CLASIC	CRISTINA	3 STELE	40	SC MORO VIPAL PREST SRL
RESTAURANT CLASIC	GLORIA	3 STELE	306	APPS R.A. SUC SUCEAVA
RESTAURANT CLASIC	ISA	2 STELE	80	SC RITMIC COM SRL
RESTAURANT	ORIZONT	2 STELE	45	SC GEGRIS BUCOVINA

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SUCEAVA

Tip unitate	Denumirea unității	Categoria	Număr locuri	Operator economic
CLASIC				SRL
RESTAURANT CLASIC	RADU	2 STELE	250	SC RADU SRL
RESTAURANT CLASIC	SCORPION	2 STELE	120	SC REFLEX IMPEX SRL
RESTAURANT CLASIC	TOACA BELLEVUE	4 STELE	250	SC ELLITE-TOUR SRL
RESTAURANT CLASIC	ZAMCA	3 STELE	450	SC MER-DUM SRL

Sursa – Autoritatea Națională pentru Turism

Pe lângă restaurantele clasice, în municipiul Suceava există și alte unități de alimentație publică clasificate de două, trei și patru stele, cu o capacitate de 545 de locuri la mese.

Tabelul nr. 25 - Alte unități de alimentație public clasificate, mai 2013

Tip unitate	Denumirea unității	Categoria	Număr locuri	Operator economic
BAR DE ZI	ALBERT	2 STELE	40	SC HOTEL ALBERT SRL
Bistrou	CONTINENTAL	3 STELE	100	SC CONTINENTAL HOTELS SA S.S.
FAST FOOD	CRISTINA RESTAURANTE	3 STELE	130	SC CRISTINA RESTAURANTE SRL
FAST FOOD	KFC	3 STELE	25	SC US FOOD NETWORK SA
BUFET BAR	MARC	2 STELE	40	SC PRO-BENZ SRL
FAST FOOD	MC DONALD'S	3 STELE	130	SC CRISTINA RESTAURANTE SRL
FAST FOOD	SNACK BAR HEI SUCEAVA 2	2 STELE	30	SC ROMPETROL DOWNSTREAM SA
BAR DE ZI	TOACA BELLEVUE	4 STELE	50	SC ELLITE-TOUR SRL

Sursa – Autoritatea Națională pentru Turism

Cele mai numeroase astfel de unități de alimentație publică sunt restaurante de tip fast-food.

În ceea ce privește infrastructura de promovare a serviciilor pentru turism, municipiul Suceava beneficiază de prezența unui Centru de Informare Turistică, acesta având un rol important și direct în acțiuni de prezentare a atracțiilor turistice ale municipiului, dar și de activitatea celor 45 de agenții de turism clasificate conform legislației în vigoare.

Tabelul nr. 26 - Agențiile turistice licențiate din municipiul Suceava, iunie 2013

Denumirea agenției	Operator economic
ACCESS TRAVEL	SC ACCESS TRAVEL SRL
ADICRIS TRANS	SC ADICRIS TRANS SRL
ALEX TOURS	SC ALEX TOURS SRL
ALEX TOURS	SC ALEX TOURS SRL
APOLODOR TOUR	SC ECO LINE 7 SRL
AVALON HOLIDAY	SC AVALON HOLIDAY SRL
AXA TRAVEL	II TRACIU SEBASTIAN GIGI
BEST TRAVEL BUCOVINA	SC BEST TRAVEL&ACT SRL
BILCO TRAVEL AGENCY	SC BILCO TRADING SRL
BUNA VESTIRE	SC AXION EST SRL
CASA ALBA	SC HOLDING BIT TELECOM SRL
DENISS HOLIDAY	SC DENISS TOUR SRL
DREAM TRAVEL	SC INTERRA CONSULTING SRL
DUAL TURISM	SC DUAL TURISM SRL
ECO HOLIDAY	SC AFINE COMPANY SRL
ECO TRAVEL	SC ECO DESIGN SRL
EXIMTUR	SC EXIMTUR SRL
FILADELFIA	SC FILADELFIA SRL
GENERAL TURISM	SC EUROCREDIT SRL
GLOBAL TOUR	II MUSAT RARES ANDREI
HELLO TRAVEL AGENCY	SC N.T.M.ADVERTISING SRL
IAKIUS TURISM	SC IAKIUS TURISM SRL
IASAIR TRAVEL	SC IASAIR EXPRESS SRL
IASON TURISM	SC IASON TURISM SRL
INSTANT TRAVEL AND TOURS	SC INSTANT PREST SRL
JUVENTUS TRAVEL & SERVICES	SC JUVENTUS TRAVEL & SERVICES
LIFE TOUR	SC BASIC WAY SRL
MERIDIAN TOUR	SC ROVGAR SRL
MILLENIUM TOUR SUCEAVA	SC SUCEAVA MILLENIUM 3 SRL
MIRO INTERNATIONAL TOUR'S	SC MEGATRANS SRL
MONNY TRAVEL	I.I. MARIN V. ALINA-MONICA
NET BUCOVINA	SC DECOSTYLE RYANNA SRL
OXENTIA TOURISM	SC OXENTIA MANAGEMENT SRL

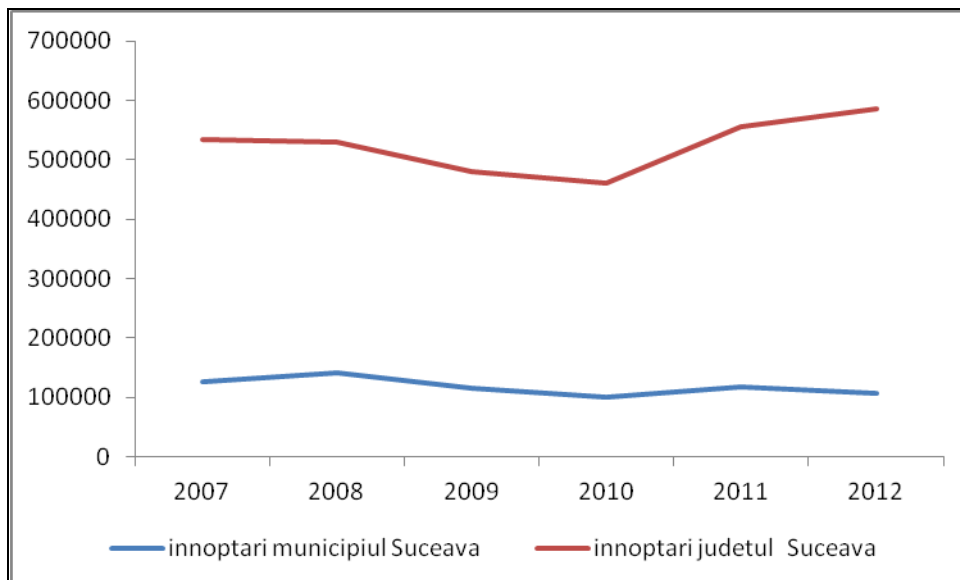
Denumirea agenției	Operator economic
PARALELA 45	SC BIGEVENTS SRL
ROSIM TRAVEL	SC ROSIM NORD SRL
SIMPLY TRAVEL	SC BUCOVINA TRAVEL & EVENTS SL
SIMPLY TRAVEL	SC BUCOVINA TRAVEL & EVENTS SL
SIND ROMANIA	SC SIND ROMANIA S.R.L.
TOURING EUROPABUS	SC TOURING EUROPABUS ROM. SRL
TRANS DASIRALI	SC TRANS DASIRALI SRL
TRAVIS TOURISM	SC NORD-TOUR SRL
TURIST CLASS	SC TURIST CLASS SRL
WEST TRAVEL	SC WEST TRAVEL SRL
WEST TRAVEL	SC WEST TRAVEL SRL

Sursa – Autoritatea Națională pentru Turism

Evoluția înnoptărilor în structurile de primire turistică din municipiul Suceava descrie un trend negativ înregistrându-se o scădere cu 15,42 procente în numărul înnoptărilor în anul 2012 comparativ cu anul 2007. Tendința înregistrată la nivel județean pentru aceeași perioadă este de creștere ușoară cu aproape 10%

Ponderea înnoptărilor în municipiul Suceava se modifică în aceste condiții de la 23,55% în anul 2007 și 18,18% în anul 2012.

Figura nr. 25 - Evoluția înnoptărilor în municipiul și județul Suceava în perioada 2007-2012

Sursa – Institutul Național de Statistică

Tabelul nr. 27 - Înnoptări pe tipuri de structuri turistice în perioada 2007-2012

Structuri turistice	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hoteluri	108863	128723	108178	92912	106919	95018
Hosteluri	x	x	x	75	508	1775
Hoteluri apartament	x	x	353	x	x	x
Vile turistice	4149	2971	1735	1344	1700	2487
Pensiuni turistice	12990	10059	5629	6614	8250	7287

Sursa – Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește situația înnoptărilor pe categorii de structuri de primire turistică se constată o preferință pentru înnoptările în cadrul hotelurilor. Hotelurile atrag cca. 89% din totalul numărului de înnoptări înregistrate în structurile de primire turistică din municipiul Suceava.

Serviciile pentru turism au luat un avânt important în ultimii ani, lucru remarcabil prin indicatorii economici ai firmelor din domeniu.

Pe de altă parte, deși obiectivele turistice ale orașului reprezintă valori inestimabile ale patrimoniului istoric și cultural al României și nu numai, indicatorii privind ocuparea în cadrul structurilor de cazare turistică se situează pe un trend descendent.

Revigorarea turismului este necesar a fi considerată o prioritate în politica de dezvoltare viitoare a municipiului.

3. Mediul investițional

Mediul investițional al municipiului Suceava a cunoscut o accelerare și un interes crescând din partea investitorilor în ultimii ani. Cel mai concret se observă această situație în creșterea numărului de firme nouă înființate în ultimii cinci ani comparativ cu media înregistrată înainte de anul 2007, pentru perioada de după 1990.

Cele mai multe investiții se realizează în ultimii ani în activitățile comerciale și de servicii, în construcții, dar și în industria energetică, textilă, chimică și cea extractivă.

Activitățile comerciale în care se înființează cel mai mare număr de firme sunt cele ale comerțului cu amănuntul, iar în servicii cele profesionale, științifice și tehnice și cele sociale și administrative sunt create cel mai adesea.

Serviciile nou apărute sunt diverse și se adresează nevoilor în creștere pentru consultanță, promovare, transport, sănătate, îngrijire copii ș.a.

Cei mai importanți investitori din economia municipiului Suceava provin din activitățile industriale și în primul rând din ramura producătoare de celuloză și hârtie. Această ramură industrială a devenit în timp o marcă a municipiului Suceava, iar specializarea dobândită în timp și aportul resursei umane implicate, a contribuit la poziția obținută în economia locală.

Tabelul nr. 28 - Cei mai importanți investitori din municipiul Suceava, 2011

Agentul economic	Activitatea economică
AMBRO SA	Industria celulozei și hârtiei
TERMICA SA	Industria energetică
BETTY ICE SRL	Industria alimentară
GENERAL CONSTRUCT SRL	Construcții
DUO MAT SRL	Industria chimică
DEFEL COM SRL	Comerț cu ridicata
HARIVEX COM SRL	Comerț cu ridicata
ACET SA	Distribuția apei și gestionarea deșeurilor
TEST PRIMA SRL	Construcții
CON BUCOVINA SA	Construcții

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Dintre firmele înființate după anul 2006, unele dintre cele mai rentabile sunt cele din serviciile de transport și turism.

Cei mai importanți angajatori în municipiul Suceava sunt cei din industrie și îndeosebi din distribuția apei și gestionarea deșeurilor, din industria energetică, alimentară, textilă, dar și din activitățile de construcții.

Tabelul nr. 29 - Cei mai importanți angajatori din municipiul Suceava, 2011

Agentul economic	Activitatea economică
ACET SA	Distribuția apei și gestionarea deșeurilor
TERMICA SA	Industria energetică
BETTY ICE SRL	Industria alimentară
AMBRO SA	Industria celulozei și hârtiei
GENERAL CONSTRUCT SRL	Construcții
MODIN SA	Industria textilă
DENIS SRL	Industria textilă
TEST PRIMA SRL	Construcții
LOIAL IMPEX SRL	Construcții
TRANSPORT PUBLIC LOCAL SA	Servicii de transport

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Investițiile străine în municipiul Suceava sunt destul de slab reprezentate. Din cele 3727 de firme, doar 154 sunt constituite cu aport de capital străin.

Din cele 154 de firme cu capital străin 66 sunt înființate înainte de anul 2007 și 89 după anul 2007, inclusiv.

Tabelul nr. 30 - Numărul firmelor cu capital străin pe activități economice, 2011

Firme cu capital strain	
Agricultura	0
Silvicultura	1
Piscicultura	
Industrie	34
Construcții	7
Comerț	53
Servicii	59
TOTAL	154

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Salariații angajați în cadrul firmelor cu capital străin sunt în număr de 1759 și reprezintă puțin peste 8% din totalul salariaților ocupați în mediul economic privat.

Rezultatele economice produse de aceste firme se situează la nivelul a 13,85% din cifra de afaceri totală a municipiului Suceava.

Această diferență de structură se explică printr-o utilizare eficientă a forței de muncă din cadrul acestor firme, dar și printr-un nivel superior firmelor românești în ceea ce privește capitalul tehnic.

Mediul investițional remarcă în ultimii ani un interes crescând pentru stabilirea de firme pe teritoriul municipiului Suceava. Tendința nu prezintă însă un reviriment deosebit ci mai degrabă unul moderat, economia locală fiind încă limitată în dezvoltarea sa de perioada mai dificilă prin care trece economia națională.

investițiile străine, deși puțin numeroase, contribuie într-o pondere importantă în economia locală și manifestă o evoluție pozitivă, un semnal în acest sens fiind faptul că o treime din totalul firmelor cu capital străin sunt înființate după anul 2010.

O mare parte din firmele cu capital străin nou-înființate activează în domeniul activităților comerciale și de servicii.

4. Infrastructura de sprijin a afacerilor

Infrastructura pentru afaceri nu este foarte bine dezvoltată în municipiul Suceava. Cea mai importantă prezență și activitate este asigurată în sprijinul întreprinzătorilor de către **Camera de Comerț și Industrie Suceava**.

Serviciile oferite de Camera de Comerț și Industrie Suceava vizează consultanța de afaceri, parteneriatele internaționale, arbitrajul comercial, informații de afaceri, formarea și perfecționarea profesională, promovare în cadrul târgurilor și expozițiilor organizate, servicii pentru prezentări de firme și alte evenimente de promovare a mediului de afaceri sucevean.

Centrul Economic Bucovina, Suceava

Deși se situează pe teritoriul administrativ al orașului Salcea, Centrul Economic

Bucovina Suceava a fost finanțat prin programul PHARE CES 2006, fiind implementat de către Primăria Municipiului Suceava, și inaugurat în noiembrie 2006. Sectoarele țintă vizate de Centru sunt: industria IT, industria prelucrării lemnului, industria ușoară, industria alimentară, turismul, industria artizanală, cercetare.

Centrul oferă mai multe facilități agenților economici interesați și anume: centru expozițional, parc industrial și incubator de afaceri.

Incubatorul de afaceri este o construcție de tip P+2E și are destinația pentru sedii de firma.

Suprafața totală a centrului este de 6574 mp iar suprafața totală desfășurată este de 10014 mp împărțită astfel:

- centrul expozițional: suprafață construită de 1950 mp și suprafață desfășurată de 4510 mp. Centrul are spații destinate organizării de expoziții, conferințe, instruiți, cercetare, având de asemenea un restaurant în care se pot realiza mese festive.

- parcul industrial: suprafață construită de 8 x 523 mp, și suprafață desfășurată de 8 x 523 mp. Parcul industrial are spații destinate pentru activități din sfera tehnologiei informaționale, cercetării, pentru industria prelucrării lemnului, industria alimentară, turism, industria ușoară, activități artizanale.

- incubatorul de afaceri: suprafață construită de 440 mp și suprafață desfășurată de 1306 mp. Destinația incubatorului de afaceri este pentru stabilirea de sedii de firme (www.adrnordest.ro).

II. Disfuncționalități și priorități de intervenție

1. Diagnostic general

Economia municipiului Suceava joacă un rol important atât în plan județean cât și la nivel regional.

Caracteristicile economiei locale și nivelul său de dezvoltare au fost determinate atât de deciziile de politică internă de dinainte de 1990 cât și de felul în care au evoluat lucrurile după această perioadă.

Industrializarea intensivă realizată în deceniul șapte al secolului trecut și-au pus amprenta până în prezent asupra modelului de dezvoltare economică al municipiului și au determinat modificări și efecte asupra vieții sociale și administrative a orașului.

Au apărut, astfel, în peisajul urban zonele industriale, iar în viața economică au apărut noi calificări ale resursei umane care s-a pliat la „comandă” pe noua realitate.

Schimbările ulterioare de la nivel național au însemnat o frânare bruscă a dezvoltării, urmată de o perioadă de tranziție și remodelare a paternului economiei locale. Multe din vechile activități s-au restrâns astfel în ultimii douăzeci de ani lăsând loc apariției unor noi modele de dezvoltare.

S-a produs astfel o trecere din zona economiei de producție către cea a comerțului și serviciilor.

Această schimbare este evidențiată prin profilul ocupațional și economic al municipiului conturat în perioada recentă.

Astfel, se constată că dacă, în anul 2007 profilul ocupațional al municipiului Suceava este unul de tip mixt secundar-terțiar, iar profilul economic este terțiar –secundar, în anul 2011, ambele profile se stabilizează către un model de tip terțiar – secundar.

La schimbarea profilului ocupațional și economic al municipiului au contribuit restructurarea importantă a activităților industriale.

Industria s-a remarcat în ultimii ani prin aceasta contracție în ceea ce privește mai ales dezocuparea, un număr important de locuri de muncă fiind desființate ca urmare a restrângerii activităților specifice.

Cu toate astea, activitățile industriale continuă să asigure ca volum cel mai mare număr de locuri de muncă salariată comparativ cu celelalte activități ale economiei sucevene.

Pe fondul acestei restructurări dinamica productivității muncii crește cu 40% înregistrând cea de a doua valoare ca dinamică între activitățile economice, iar cifra de afaceri crește la rândul ei cu cca. 17 procente. Soldul profitului net la sfârșitul anului 2011 revine la valori pozitive după ce în anul 2007 înregistrase pierderi importante.

Activitățile terțiare sunt, pe de altă parte, cele ce se dezvoltă cel mai evident în perioada recentă, ele creând cele mai multe dintre locurile de muncă salariate nou apărute în economia urbană și au și o evoluție a rezultatelor economice importantă pe plan local.

Comerțul și serviciile asigură peste 12000 de locuri de muncă din cele cca. 21000. și are și cea mai mare productivitate a muncii comparativ cu celelalte activități economice.

Activitățile comerciale sunt susținute mai ales prin activitatea agenților economici ce se ocupă de comerțul cu ridicata.

Un aspect negativ legat de activitățile terțiare ține de faptul că profitabilitatea serviciilor este în scădere. Această situație este evidențiată prin pierderea importantă ca volum raportată în bilanțul firmelor din domeniul serviciilor la sfârșitul anului 2011.

În perioada 2007-2011 însă, dinamica înregistrată de salariații din servicii este una pozitivă și înregistrează o creștere de 70 de procente în anul 2011 comparativ cu anul 2007.

Cele mai multe locuri de muncă sunt create în această perioadă în serviciile sociale și administrative (+602) și în serviciile de transport (+568). Aceste două activități obțin și cea mai mare creștere a valorii cifrei de afaceri.

În paleta activităților de servicii existente în municipiul Suceava, cele financiare sunt singurele care în ultimii ani trec printr-o restructurare importantă evidențiată atât în scăderea numărului de salariați cât și în reducerea cu aproximativ 32 de procente a cifrei de afaceri.

În ceea ce privește serviciile pentru turism, acestea au luat un avânt important în perioada recentă, fapt ce s-a reflectat în rezultatele economice obținute de firmele de profil.

Potențialul turistic al municipiului Suceava este deosebit, pe teritoriul administrativ al orașului fiind localizate valori inestimabile ale patrimoniului istoric și cultural al României și nu numai.

Se poate afirma faptul că municipiul Suceava este capabil să devină un pol al activității turistice din Bucovina în condițiile în care va exista o promovare activă a punctelor de interes din zonă și suplimentat cu celelalte funcții pe care un oraș de talia Sucevei le poate asigura.

Cu toate astea, informațiile privind utilizarea capacității de cazare existente, constată o scădere a interesului turiștilor pentru a-și petrece vacanțele în zonă sau pentru practicarea diferitelor forme de turism pentru care municipiul are potențial.

În aceste condiții, revigorarea turismului este necesar a fi considerată o prioritate în politica de dezvoltare viitoare a municipiului.

Evoluția recentă a economiei municipiului Suceava evidențiază un interes crescând al mediului investițional, cu precădere către activitățile din sfera comerțului și serviciilor, dar și către industria energetică, textilă, chimică și cea extractivă.

În ultima perioadă s-a accelerat viteza de înființare a firmelor noi. Astfel, dacă până în anul 2007 se înființau cca. 138 de firme în medie pe an, după acest an, inclusiv 2007, se ajunge la o medie de peste 200 de firme înființate pe an.

Un rol important îl au în ansamblul economiei municipiului întreprinderile mici și foarte mici, de până în 50 de salariați. În cadrul acestora sunt ocupați cea mai mare parte a salariaților.

La nivel de activități interesul investitorilor se orientează către comerțului cu amănuntul, iar în servicii spre cele profesionale, științifice și tehnice și către cele sociale și

administrative.

Diversitatea serviciilor nou apărute se adresează în special unor categorii de nevoi recent dezvoltate și în România pentru consultanță, promovare, transport, servicii private de sănătate, de îngrijire copii ș.a.

Investitorii cu cel mai mare impact ca și aport de capital în economia locală provin însă din activitățile industriale și în primul rând din ramura producătoare de celuloză și hârtie.

În ceea ce privește investițiile străine în municipiul Suceava, ponderea lor este destul de mică raportat la ansamblul economiei. Salariații din firmele ce au capital străin reprezintă cca. 8% din totalul salariaților, iar cifra de afaceri produsă de acești agenți economici este de aproape 14% în 2011.

Diferența în nivelul de cuprindere în cadrul economiei de ansamblu al celor doi indicatori se explică printr-o utilizare eficientă a forței de muncă din cadrul acestor firme, dar și printr-un nivel superior firmelor românești în ceea ce privește capitalul tehnic.

Se poate afirma faptul că, în ultimii ani mediul de afaceri din municipiul Suceava a beneficiat de un reviriment, însă acesta s-a manifestat mai degrabă moderat, economia urbană fiind limitată în dezvoltarea sa de situația de la nivel național și mondial.

Poziția geografică a municipiului Suceava și sărăcia resurselor ce pot fi valorificate în economia locală au constituit și constituie în continuare factori restrictivi în dezvoltarea economică a orașului.

Cu toate acestea, o administrare judicioasă a resurselor existente și creșterea eficienței în utilizarea lor, luarea de măsuri pentru atragerea de capital financiar și pregătirea continuă a resursei umane în corelație cu oferta pieței muncii, sunt premise ce pot sta la baza unei dezvoltări viitoare de succes.

2. Scenarii de dezvoltare economică a municipiului Suceava

2.1. Scenariul pesimist

Municipiul Suceava poate stagna economic în următoarea perioadă ca urmare a intensificării procesului de restructurare a activităților industriale, iar pe termen lung aceasta situație va duce la mărirea numărului de șomeri și a cheltuielilor pentru protecția socială a acestora.

Deși se află pe un trend pozitiv de evoluție în perioada recentă, creșterea înregistrată poate fi destul de firavă, iar dacă nu va exista o consolidare prin atragerea de capital în economie, situația economică se poate degrada continuu având drept consecințe intensificarea

Realizarea unui scenariu pesimist ar conduce în primul rând în municipiul Suceava la o intensificare a procesului de migrație, în special datorită faptului că există o experiență de migrație deja formată în zona Moldovei și sunt create acele legături ce facilitează plecările.

În aceste condiții,

2.2. Scenariul status quo

În condițiile în care în economia locală nu va exista o împropățare a capitalului investit și se vor păstra piețele de desfacere existente, regimul fiscal va rămâne același, migrația se păstrează în limite „normale”, resursele umane vor fi calificate și progresul tehnic implementat atât cât să țină pasul cu progresul economiilor externe și nu se vor schimba alți parametri care să afecteze în sens pozitiv sau negativ starea actuală, economia municipiului Suceava poate intra într-o zonă de stagnare pe termen lung.

Acest scenariu nu se recomandă a exista decât pe termen scurt, deoarece, nevoile sociale tind să se modifice, iar într-un astfel de scenariu se poate aluneca după o perioadă nu foarte lungă

2.3. Scenariul optimist

Scenariul optimist presupune inserția în economia locală a unor investiții importante în principal în activitățile industriale, de producție, având în vedere că acest sector contribuie în cea mai mare măsură la adăugarea de valoare în economie.

Investițiile realizate trebuie să fie realizate pe o bază complexă care să însemne atât capital financiar, cât și capital tehnologic modern și resurse umane bine pregătite.

Susținute de sectorul productiv, comerțul și serviciilor se pot dezvolta într-un ritm care să satisfacă atât nevoile agenților economici cât și pe cele ale populației. Aceste două activități au calitatea de a se plia destul de rapid pe cerințele pieței, sunt flexibile și continuu adaptabile la nou.

Realizarea scenariului optimist este imperios a fi susținută print asigurarea accesibilității către oraș la un nivel competitiv, iar aeroportul de lângă Suceava reprezintă în acest sens un punct forte.

3. Analiza SWOT

Puncte forte	Puncte slabe
Trendul de evoluția economică este în creștere	Mediu economic destul de vulnerabil la fluctuațiile din economie
Creșterea interesului pentru înființarea de firme noi	Investiții străine puține și relativ slab diversificate
Industria cu tradiție, a celulozei și hârtiei, industria chimică și industria alimentară își mențin în continuare profitabilitatea	Industria trece printr-o importantă perioadă de restructurare desființându-se în ultimii ani peste 1000 de locuri de muncă
Agricultura înregistrează cea mai importantă dinamică a rezultatelor economice în perioada recentă	Sold negativ al profitabilității serviciilor
Industria asigură cel mai mare număr de locuri de muncă dintre toate activitățile	Serviciile financiare sunt slab reprezentate și au cel mai evidentă tendință de restrângere

Puncte forte	Puncte slabe
economice	a activităților specifice
Sunt create noi locuri de muncă în domeniul comerțului și al serviciilor și în special în serviciile pentru turism și cele de transport	Scăderea numărului de înnoptări în municipiu, în timp ce la nivel de județ acest indicator are o evoluție recentă pozitivă
Productivitatea muncii înregistrează o creștere importantă, de cca. 20 procente în anul 2011 comparativ cu 2007	Neexploatarea corespunzătoare a potențialului turistic al municipiului
Infrastructură pentru turism bine reprezentată prin structuri de cazare și alimentație publică	Lipsa unei strategii de promovare a turismului local
Existența inițiativelor de valorificare a produselor tradiționale	
Oportunități	Amenințări
Resurse umane numeroase disponibile a fi atrase în economia locală	Poziția geografică relativ „izolată” la granița de nord-est a României
Potențialul turistic dat de resursele naturale al zonei Bucovinei	Infrastructura de transport nemodernizată
Patrimoniul cultural și istoric deosebit	Resursele naturale agricole, minerale, energetice slab reprezentate și slab diversificate
Accesibilitatea atragerii de fonduri nerambursabile din programele destinate creșterii competitivității economiei	Intensificarea procesului de migrație externă
Interesul crescând al agenților economici externi de a investi în municipiul Suceava	Dezinvestițiile, ca urmare a identificării de către unii agenți economici a altor zone mai profitabile ca și costuri de producție sau ca urmare a încetării activității
Existența unei infrastructuri de susținere și promovare a mediului de afaceri ce vin în sprijinul agenților economici activi.	
Formarea de asocieri și grupuri de inițiativă în scopul promovării și integrării intereselor economice comune cu zonele periurbane, dar și la nivel regional	

III. Recomandări pentru o dezvoltare economică urbană durabilă

Recomandările ce privesc dezvoltarea economică a municipiului Suceava se bazează pe rezultatele evidențiate ca urmare a analizei situației economice din perioada recentă. Ele privesc atât aspecte ce privesc tendința de evoluție a activităților, cât și modul în care sunt utilizate resursele endogene în economia locală.

În formularea recomandărilor s-a avut în vedere totodată necesitățile de intervenție formulate în cadrul documentelor strategice de la nivel regional, județean, local și sectorial și anume de: Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Nord - Est 2014-2020, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013, Strategia de Dezvoltare Socială și Economică a Județului Suceava 2011-2020, Strategie Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 – 2015, Planul Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului Suceava, Strategia de Turism a Municipiului Suceava.

1. Recomandări generale

- ✓ creșterea competitivității economice a mediului de afaceri prin utilizarea mai eficientă a potențialului endogen și prin corelarea pieței muncii, a formării profesionale și a sistemului educațional cu cerințele de angajare solicitate de agenții economici;
- ✓ Atragerea de investiții în economia urbană prin acordarea de facilități în cadrul unor parcuri industriale, centre de afaceri, centre logistice;
- ✓ Promovarea activă și continuă a posibilităților de investire în economia locală prin intermediul structurilor de sprijin al afacerilor, în cadrul misiunilor economice organizate la nivel central, dar și prin utilizarea tehnologiei informației cu impact la scară mare;
- ✓ Cooperarea în cadrul unor asocieri între instituțiile publice, mediul de afaceri și centrul universitar pentru promovarea activităților cu potențial de clusterizare. Acest demers se poate realiza antrenând și alte comunități din județ.
- ✓ Cooperarea în scopul susținerii intereselor economice comune dintre municipiul Suceava și unitățile administrativ-teritoriale aflate în zona periurbană a orașului;
- ✓ Sprijinirea mediului de afaceri local în identificarea de noi piețe de desfacere și prin acordarea de facilități fiscale celor aflați în dificultate sau care inițiază afaceri ce utilizează produsele locale;
- ✓ Promovarea produselor tradiționale specifice zonei bucovinene prin organizarea de târguri și evenimente pe plan local, dar și prin susținerea producătorilor de a participa în alte locuri unde se organizează astfel de evenimente în țară și în afara țării;
- ✓ Gestionarea funcțiunilor economice în teritoriul urban astfel încât să nu aducă prejudicii mediului și nici să afecteze dispunerea și existența altor funcțiuni ale municipiului;

2. Recomandări pentru activitățile primare

- ✓ Orientarea activităților agricole către legumicultură, această subramură având cel mai mare potențial pentru dezvoltare susținut prin condițiile naturale de mediu și sol;
- ✓ Practicarea agriculturii ecologice;
- ✓ Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin implementarea unor procedee și tehnici de obținere a culturilor moderne;
- ✓ Realizarea de asociații de cooperare și grupuri de producători agricoli împreună cu alte comunități;
- ✓ Amplasarea unui centru pentru colectare, prelucrare, marketing și desfacere a produselor agricole cu rol de deservire a întregii zone;
- ✓ Modernizarea exploatațiilor agricole prin intermediul măsurilor de finanțare accesibile prin PNDR;

3. Recomandări pentru activitățile secundare

- ✓ Atragerea de investiții pentru extinderea capacităților de producție acolo unde se poate și de implantare a unor noi structuri industriale;
- ✓ Identificarea potențialilor agenți economici interesați în reutilizarea activelor industriale disponibile;
- ✓ Creșterea valorii adăugate a produselor industriale prin implementarea unor tehnologii moderne, îmbunătățite.
- ✓ Sprijinirea proiectelor de cercetare în parteneriat între universități/instituții de cercetare-dezvoltare și întreprinderi din municipiul Suceava, ce au ca obiectiv dezvoltarea tehnologică în industrie;
- ✓ Sprijinirea pătrunderii pe noi piețe de desfacere a producătorilor din industrie prin facilitarea participării la evenimente și

4. Recomandări pentru activitățile terțiare

- ✓ Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii pentru desfășurarea activităților comerciale;
- ✓ Încurajarea desfacerii în cadrul piețelor din municipiul Suceava a produselor locale și a celor tradiționale;
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de asistență și consultanță pentru afaceri;
- ✓ Sprijinirea serviciilor de transport ce au o evoluție de perspectivă în municipiul Suceava prin facilitarea unor structuri logistice corespunzătoare;
- ✓ Dezvoltarea și adaptarea serviciilor de transport în raport cu mediul concurențial;
- ✓ Susținerea pentru dezvoltarea în continuare a serviciilor ce asigură organizarea și

desfășurarea de evenimente culturale;

- ✓ Dezvoltarea de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic local;
- ✓ Crearea unui brand turistic local competitiv în legătură cu patrimoniu cultural, religios și cu evenimentele și produsele tradiționale zonei bucovinene;
- ✓ Valorificarea mai eficientă în economie a potențialului turistic existent prin îmbunătățirea serviciilor prestate în cadrul structurilor de cazare și prin crearea unor facilități pentru agrement și petrecere a timpului liber;
- ✓ Promovarea potențialului turistic al municipiului Suceava în cadrul evenimentelor de profil din țară și din străinătate;
- ✓ Dezvoltarea și promovarea turismului de afaceri;
- ✓ Crearea și promovarea unei oferte turistice pentru circuite specifice zonei bucovinene;
- ✓ Reabilitarea și semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice și a clădirilor ce aparțin patrimoniului cultural și istoric;

Recomandările privind măsurile ce sunt necesare a fi urmărite pentru dezvoltarea economică a municipiului Suceava pot fi susținute financiar printr-o îmbunătățire a capacității de absorbție a fondurilor structurale disponibile, prin cooperare permanentă între autorități și mediul de afaceri și printr-o adaptare permanentă a ofertei și structurii actului educațional la cerințele pieței.

Surse documentare consultate

Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 – 2015
Planul Urbanistic General al Municipiului Suceava
Planul Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului Suceava
Strategia de Turism a Municipiului Suceava
Strategia de Dezvoltare Socială și Economică a Județului Suceava 2011-2020
Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Nord - Est 2014-2020
Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013